

Watervogeltelling Lelystad 2018 en periode 2014 - 2018

Boven: Warande met Wilde eenden en tellers

Onder: Blauwe reiger

2018, Berry van Elst en Jeroen Reinhold

Inhoud

Inleiding.....	3
Weer.....	3
Geteld gebied.....	4
Tellers.....	5
De tellers in de periode 2014-2018	6
Resultaten	7
Algemeen	7
Resultaten per kilometerhok: stippenkaartjes	9
Soortenbespreking.....	10
Dankwoord	37

Inleiding

De KNNV afdeling Lelystad heeft in het weekend van 12 tot en met 14 januari 2018 voor de vijfde keer de watervogels geteld in de bebouwde kom van Lelystad. Door de inzet van veel vrijwilligers kon de stad ook deze keer weer in zijn geheel geteld worden. Verschillende vrijwilligers werkten al voor de vijfde keer mee aan deze telling! En dat heeft voordelen: ze kennen “hun telwijk” en weten hoe ze efficiënt hun weg vinden in dat gebied en wat ze zo ongeveer kunnen verwachten. Het grootste deel is op zaterdag 13 januari geteld, enkele wijken op vrijdag 12 en resp. zondag 14 januari.

De KNNV Lelystad heeft dit telproject ook dit jaar weer met veel enthousiasme uitgevoerd. Sommige waarnemers hebben meerdere wijken geteld. Mede daarom heeft de telling over meerdere dagen plaatsgevonden.

Het telproject was de laatste drie jaar geïntegreerd in de landelijke watervogeltelling van SOVON (Samenwerkende Organisaties voor Vogelonderzoek in Nederland) die in hetzelfde weekend landelijk de watervogels telde, maar zich met name concentreert op het buitengebied. SOVON wil ook graag gegevens van “binnen het stedelijk gebied”. Buiten het, vaak door kanalen of groot water begrensde, stedelijk gebied is geteld door vrijwilligers van SOVON. De gegevens daarvan zijn in deze rapportage niet meegenomen.

De telling was weer mogelijk door de samenwerking tussen KNNV (organisatie en uitvoering), Landschapsbeheer Flevoland (organisatie en facilitering, met name van de uitwerking) en de gemeente Lelystad (verstrekken kaartmateriaal en drukken rapporten).

In deze rapportage nemen we naast de uitkomsten van 2018 ook alle gegevens over de periode 2014-2108 op en trekken we waar dat mogelijk is conclusies over “trends”. Met het trekken van conclusies moeten we nog voorzichtig zijn, omdat de telperiode nog “slechts” vijf jaren omvat.

We bieden dit resultaat graag de besturen van de gemeente Lelystad en het Waterschap aan, in de hoop dat de gegevens gebruikt kunnen (en zullen) worden als indicator van het functioneren van het watersysteem van de stad.

Weer

Het weer in 2018 was in het telweekend redelijk evenwichtig. Het was veelal bewolkt en tussen de 1 en 5 graden Celsius. De wind was zwak tot tijdelijk matig.

In de afgelopen 5 jaar vertoonden de omstandigheden waaronder de telling moest worden uitgevoerd wel overeenkomst: winterse omstandigheden. Wat betreft temperatuur waren de verschillen gering, maar in het bijzonder de wind varieerde sterk (bijlage 1). En sommige jaren was het door neerslag in de vorm van regen en sneeuw soms erg spartaans tellen. De tellers kwamen dan soms ook behoorlijk verkleumd terug naar kantoor om de gegevens in te voeren. Maar met warme chocolademelk en koeken kwam men al gauw weer op temperatuur.

Voor de vergelijking tussen de jaren zijn de wisselende omstandigheden lastig. Door in sommige jaren harde (westen)wind schuilden er op het moment van de telling veel vogels van het “buitenwater” in de stad, hetgeen de telling van de aantallen wintergasten sterk beïnvloedt.

Geteld gebied

Het gebied dat jaarlijks geteld wordt is strikt het stedelijk gebied van Lelystad. Dit wordt aan de oostzijde begrensd door de Oostervaart (die alleen geteld wordt waar grenzend aan stedelijk gebied), aan de zuidzijde door "Lelystad Zuid", de industrieterreinen, woonwijk Hollandse Hout en Lelystad Haven, aan de westzijde door de rand van de kust en aan de noordzijde door het stedelijk gebied, de Binnenhavenweg en industrieterrein Oostervaart.

Op onderstaande kaart is de begrenzing van het getelde gebied globaal met een rode lijn aangegeven.

Tellers

Onderstaande tabel toont de lijst met wijken/gebieden en de teller(s) die dat gebied in 2018 geteld hebben. Sommigen hebben met zijn tweeën één of meer wijken geteld. Dit is dan ook aangegeven in de tabel.

Wijk(en)	Naam
Karveel, Golfpark, Flevo Golf Resort, Houtribhoogte	Jan & Marijke Verbraaken
Punter, Jol, Galjoen	Vanessa Hemrika & Nico Reinders
Kempenaar, Kogge, Schouw, Gondel, Hanzepark	Bert Zijlstra
Botter, Schoener, Tjalk	John & Carolien Post
Noordersluis	Jeroen Reinhold
Landstrekenwijk	Wim Boersma
Warande	Wim Boersma
Lelystad-Haven, Hollandse Hout (wijk)	Wim Boersma
Kofschip en Zuiderzeewijk	Arjan en Marieke van der Veen
Centrumzone, Zuiderpoort, gevangenis	Berry van Elst
Bastion, Lelycentre, Stadspark, Langvelderslag , Stiltebos	Jan & Marianne Neuvel
Boswijk, Archipel, Rozengaard	Ria Heemskerk en Petra Borsch
Waterwijk	Piet van Dorssen
Landerijen	Helma Rabelink
Oostrandpark	Berry en Antoinette van Elst
Larserpoort en Flevopoort	Jeroen Reinhold
<i>Organisatie telling</i>	Berry van Elst en Jeroen Reinhold

De tellers in de periode 2014-2018

Naam teller(s)	2014	2015	2016	2017	2018
Ap Bernhart			X		
Ad Biemans	X				
Wim Boersma	X	X	X		X
Frank Böinck	X				
Piet van Dorssen			X	X	X
Lambert Ebberts		X			
Berry (deels met Antoinette van Elst)	X	X	X	X	X
Vanessa Hemrika (deels met Nico Reinders)	X	X		X	X
Ria Heemskerk en Petra Borsch	X	X	X	X	X
Anneke en Bert Janssen	X				
Froukje Krol	X				
Addy de Leeuw	X				
Jan Nagel	X				
Tonia Nales	X				
Jan en Marianne Neuvel	X			X	X
Michiel Oudendijk	X				
John en Carolien Post				X	X
Michiel van der Post (deels m. Marianne Broekhuis)	X		X		
Helma Rabelink				X	X
Jeroen Reinhold	X	X	X	X	X
Martin Soesbergen		X			
Arjan en Marieke van der Veen		X	X	X	X
Marijke en Jan Verbraaken	X	X	X	X	X
Bert Zijlstra	X	X	X	X	X

In totaal hebben 33 tellers meegedaan aan deze 5 jaar inventarisatie, waarvan 7 alle vijf de jaren.

De organisatie was alle jaren in handen van Berry van Elst en Jeroen Reinhold.

Noot: de samenstellers van deze rapportage hebben dit overzicht zo zorgvuldig mogelijk opgesteld. Mocht er toch iemand vergeten zijn dan daarvoor onze oprechte excuses.

Resultaten

Algemeen

In totaal zijn in 2018 3094 watervogels zijn geteld. Minder dan de afgelopen jaren. Dat is hoogstwaarschijnlijk veroorzaakt door het gunstige weer (geen harde wind tijdens de teldagen en de dagen daarvoor. Daardoor waren er weinig meeuwen en wintergasten in de stad aanwezig.

Onderstaande tabel toont de aantallen per soort inclusief hybriden.

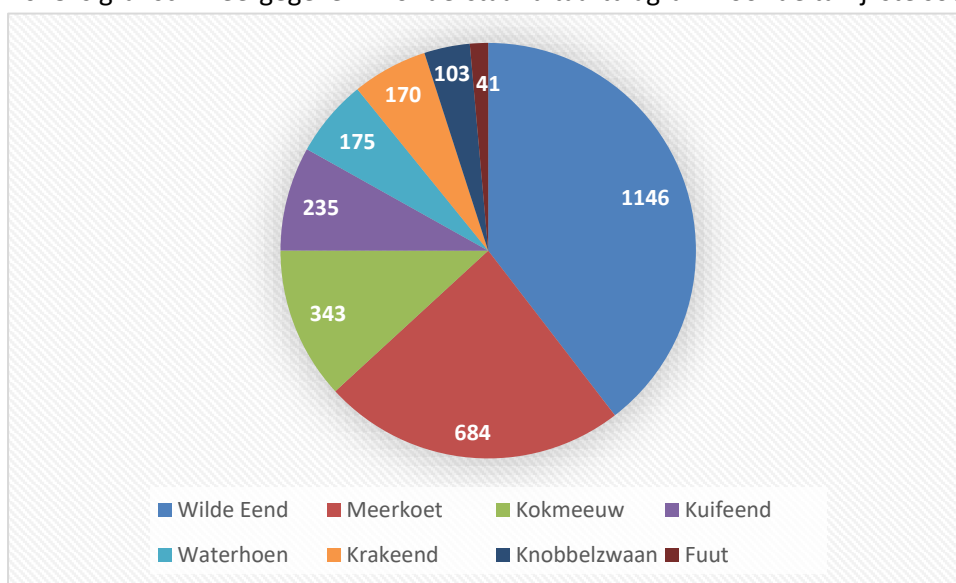
Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Aalscholver	15	29	156	9	17
Blauwe Reiger	24	26	35	35	18
Brandgans	0	0	0	1	1
Dodaars	7	7	1	2	3
Fuut	55	142	102	27	41
Grauwe gans	517	458	0	30	13
Grote Canadese Gans	0	0	8	0	0
Grote Zaagbek	4	47	31	20	8
Grote Zilverreiger	2	0	1	1	1
IJsvogel	4	4	6	5	2
Knobbelzwaan	81	97	105	139	103
Kokmeeuw	162	490	499	505	343
Kolgans	0	0	1	1	1
Krakeend	132	73	174	262	170
Kuifeend	273	279	416	273	235
Meerkoet	932	1264	1031	965	684
Nijlgans	2	4	2	8	8
Nonnetje	11	9	9	2	15
Ooievaar	1	0	0	0	9
Parkeend /hybride eend	48	26	35	39	24
Parkgans/ hybride gans	9	10	9	19	24
Roerdomp	0	0	1	0	0
Slobeend	0	0	0	9	2
Stormmeeuw	1	4	2	1	5
Tafeleend	14	20	85	9	24
Waterhoen	99	195	198	240	175
Waterral	0	1	0	1	1
Wilde Eend	1155	1157	1584	1613	1146
Wilde Zwaan	0	0	0	0	3
Zilvermeeuw	3	29	7	15	18
Zwarte zwaan	1	0	0	0	0
Totaal	3552	4371	4498	4231	3094

Als we de meeuwen, aalscholvers en ganzen uit de tabel verwijderen ontstaat het volgende beeld qua totaal aantal:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal	2854	3361	3834	3671	2698

De wilde eend en de meerkoet zijn in alle jaren duidelijk de nummer 1 en 2 van de lijst, met aantallen rond of boven de duizend stuks. Het verschil in de jaren kan ook hier veroorzaakt worden door de weersomstandigheden. Ook deze soorten trekken bij slechte weersomstandigheden de stad in.

2018 is grafisch weergegeven in onderstaand taartdiagram voor de talrijkste soorten:

Per wijk verschilt de soortensamenstelling. Er zijn wijken met een hogere soortenrijkdom dan andere. Vooral wijken met groot water als Bovenwater of brede wateren bij Flevopoort leveren vaak bijzondere soorten op. In die grote wateren huizen vaak ook vogels in grote groepen.

De Boswijk en Waterwijk vallen op doordat ze verspreid veel dieren herbergen. In veel van de watergangen huizen eenden (wilde en krakeend).

Resultaten per kilometerhok: stippenkaartjes

Om een idee te krijgen hoe de soorten over de stad zijn verspreid, zijn stippenkaartjes gemaakt, die per kilometerhok een aantal weergeven (zie legenda).

Totaal zijn er in 46 kilometerhokken waarnemingen verricht. Het aantal soorten is vrij gelijkmatig per kilometerhok verdeeld. Over het algemeen worden in een kilometerhok 6 tot 10 soorten gevonden. Meer dan 10 soorten worden vaak bij de grote vaarten en grote wateroppervlaktes gevonden, die vaak tevens de begrenzing van het telgebied vormen.

Kilometerhokken

Kilometerhokken zijn vierkanten van 1 x 1 km, die als een raster over de topografische kaart zijn aangebracht. Elke hok wordt aangeduid door zijn RD- of Amersfoort-coördinaten, X en Y. De oorsprong van het stelsel is de spits van de Onze Lieve Vrouwetoren ('Lange Jan') in Amersfoort (vandaar de naam) met X=155 en Y = 463.

Opmerking: de hybride soorten van gans en eend zijn in dit kaartje niet als aparte soort geteld.

Soortenbespreking

Aalscholver (*Phalacrocorax carbo*)

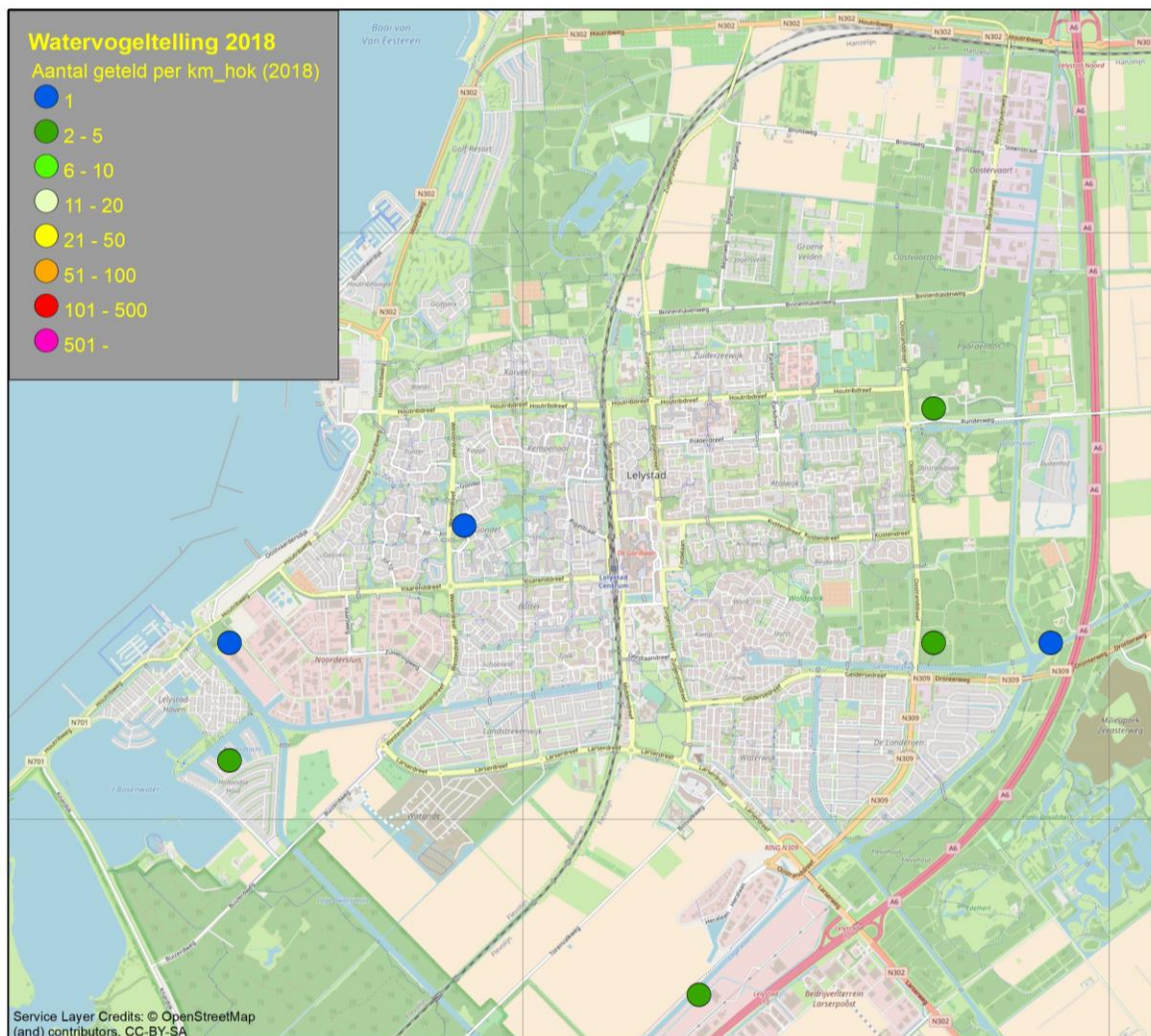
In totaal zijn in 2018 17 vogels in 6 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien. De Aalscholver lijkt zich voornamelijk langs de stadsrand op te houden.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Aalscholver	15	29	156	9	17

Het hoge aantal in 2016 lijkt veroorzaakt door de toen extreme weersomstandigheden (m.n. harde wind) tijdens de telling en de voorgaande dagen. De vogels worden vooral bij de bredere wateren aangetroffen.

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Aalscholvers per kilometerhok weer.

Blauwe Reiger (*Ardea cineria*)

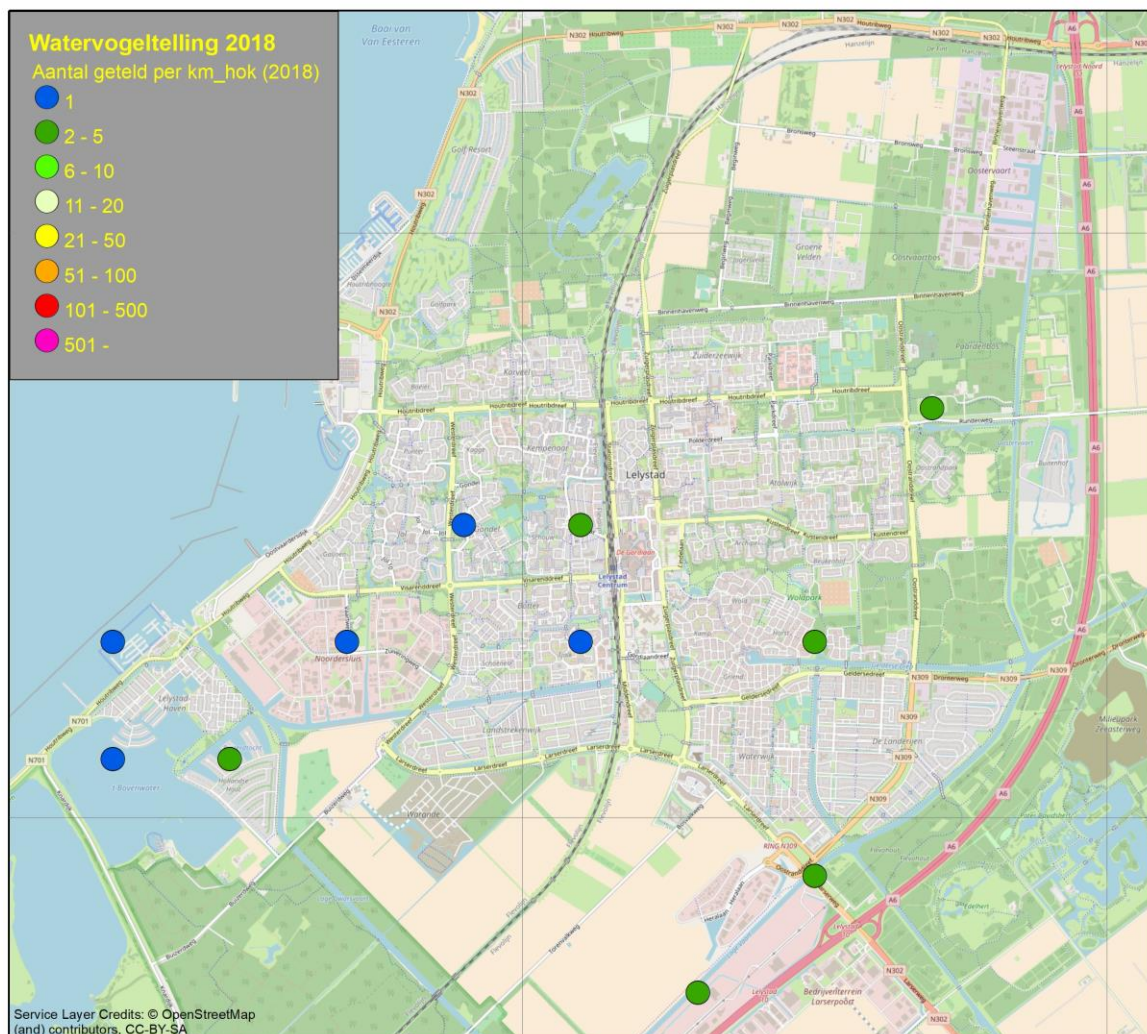
In totaal zijn in 2018 18 vogels in 11 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Blauwe Reiger	24	26	35	35	18

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Blauwe Reigers per kilometerhok weer. 2018 lijkt af te wijken. Uit dezelfde periode zijn ook het aantal broedende blauwe reigers bekend van de kolonie in het Gelders Hout. Hier is een sterke dip in 2018 niet terug te vinden (tabel). Blijkbaar waren de blauwe reigers tijdens de telling niet in de bebouwde kom aanwezig.

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
Broedpaar Gelders Hout	53	78	60	?	71

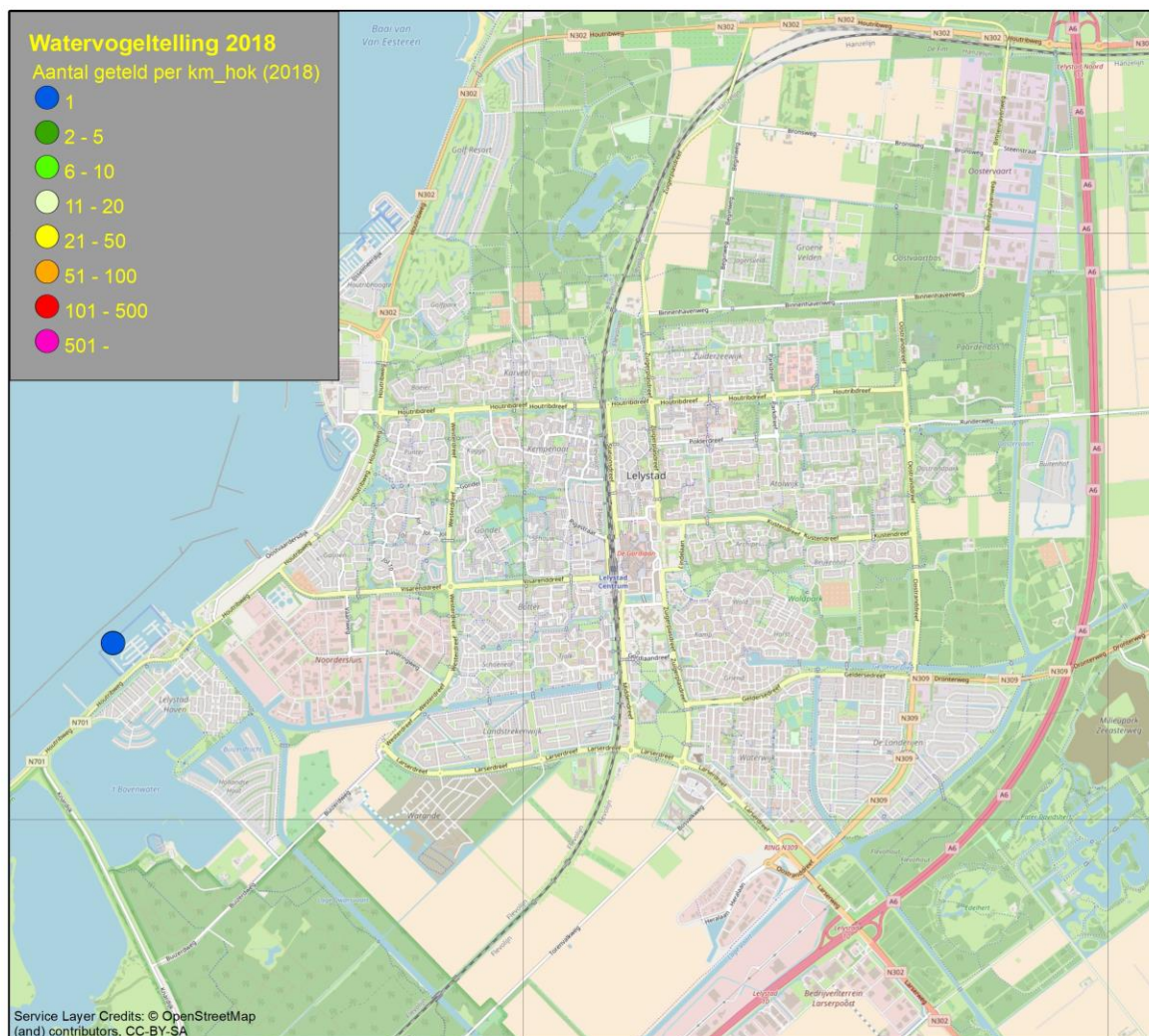
Brandgans (Branta leucopsis)

In totaal is in 2018 1 vogel in 1 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien. Waarschijnlijk dezelfde gans zat in 2017 in de Landstrekenwijk, eveneens tussen enkele Grauwe Ganzen.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Brandgans	0	0	0	1	1

Het kaartje hieronder geeft de waargenomen Brandgans in het kilometerhok weer.

Dodaars (*Tachybaptus ruficollis*)

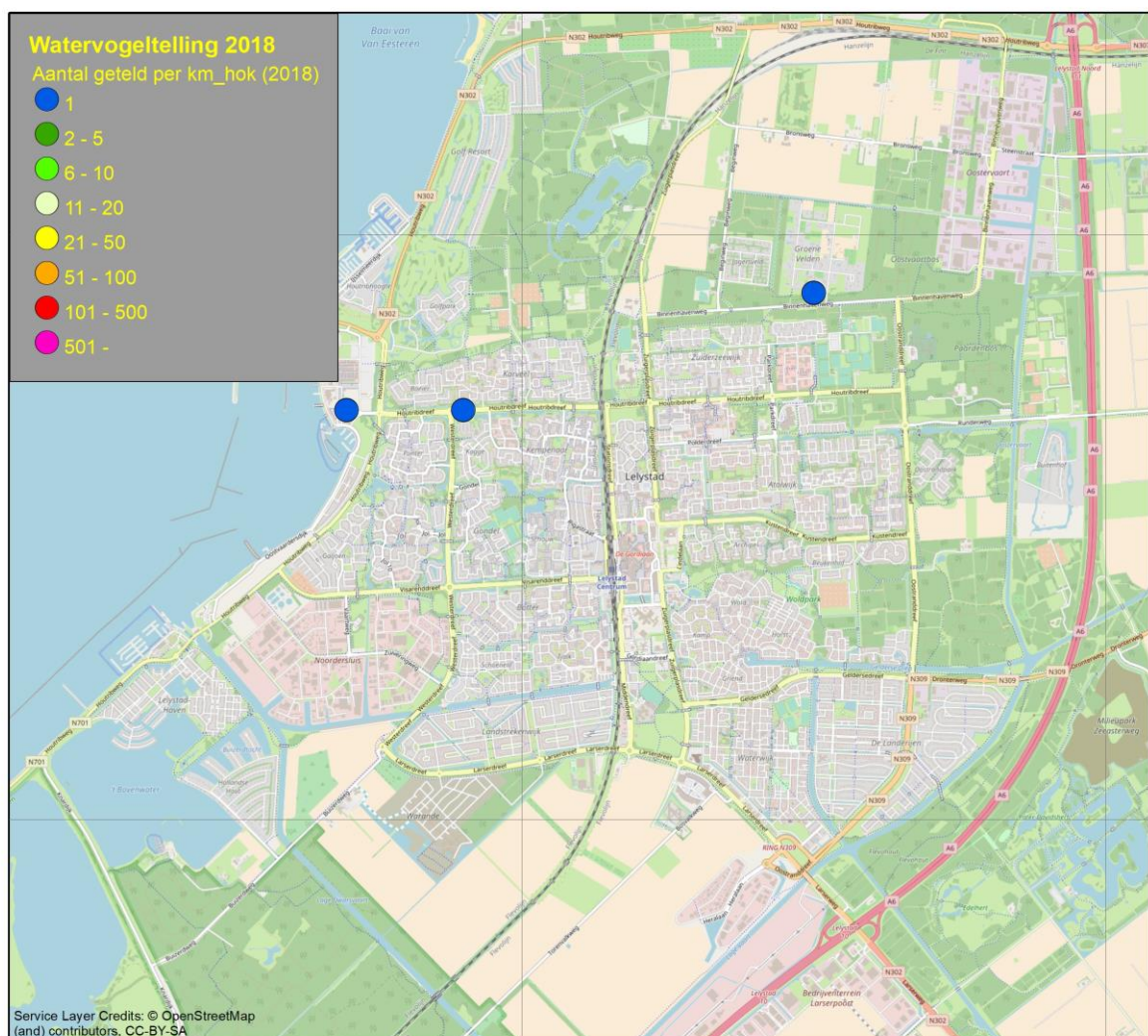
In totaal zijn in 2018 3 vogels in 3 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien, alle aan de noordzijde van de stad..

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Dodaars	7	7	1	2	3

De andere jaren werd de Dodaars met name op de kanalen en brede watergangen gezien. Het is een schuwe vogel, die al snel wordt "onderteld". Uit de variatie in het aantal kunnen dan ook geen conclusies worden getrokken. Wel is duidelijk dat de dodaars jaarlijks op andere wateren geteld wordt: altijd in de bredere wateren.

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Dodaarzen per kilometerhok weer.

Fuut (*Podiceps cristatus*)

In totaal zijn in 2018 18 vogels in 12 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien, met name in de brede watergangen en kanalen.

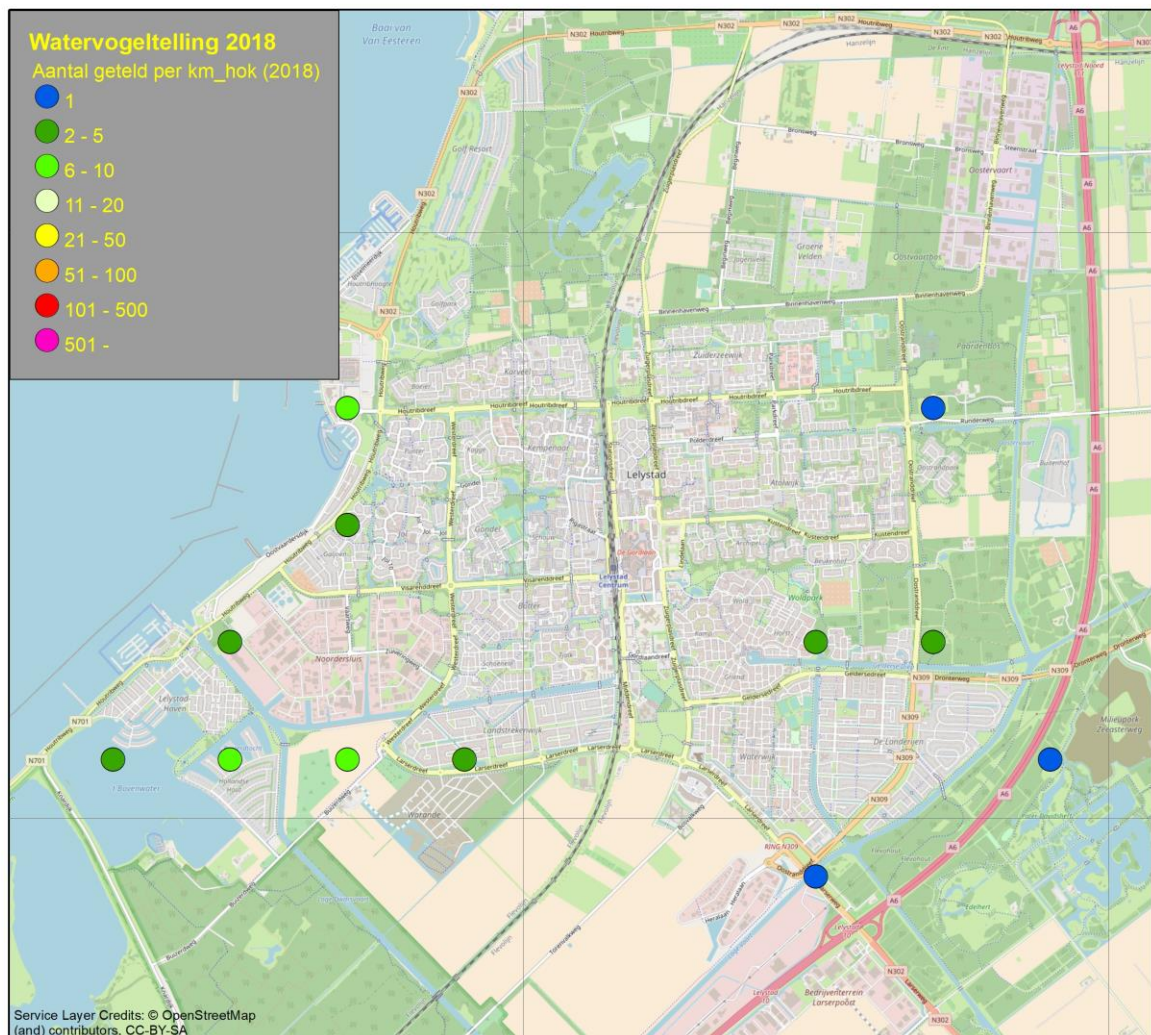
Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Fuut	55	142	102	27	41

De hoge aantallen in 2015 en 2016 zijn waarschijnlijk veroorzaakt door de gure weersomstandigheden, waardoor ze meer de stad in zijn getrokken.

Futen kunnen in de winter in redelijke groepen bijeen zitten, maar in de stad worden vooral paartjes geteld. De territoria in de stad lijken jaarrond bezet te zijn.

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Futen per kilometerhok weer.

Grauwe Gans (Anser anser)

In totaal zijn in 2018 13 vogels in 2 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

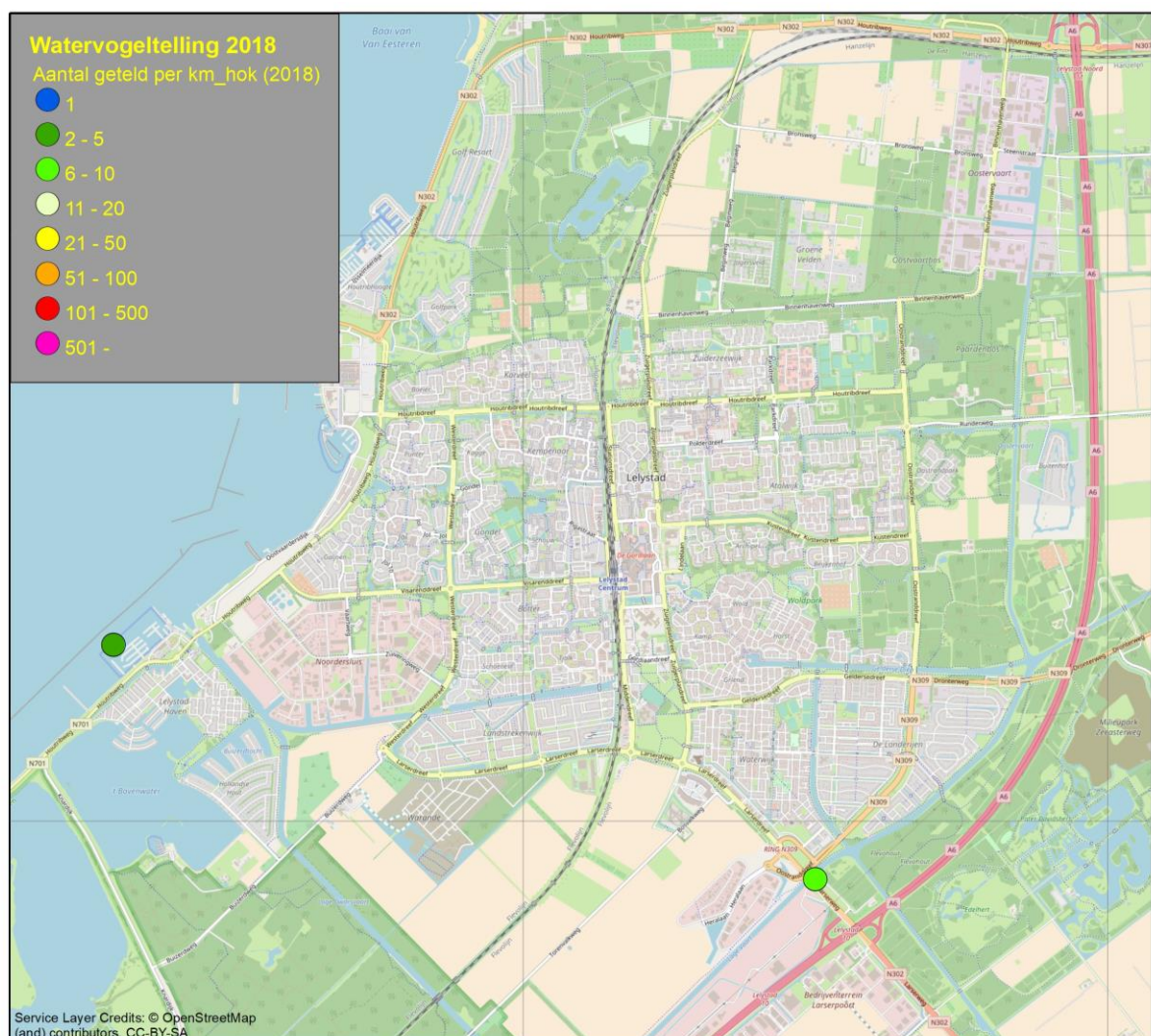
Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Grauwe Gans	517	458	0	30	18

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Grauwe Ganzen per kilometerhok weer.

De grote variatie tussen de jaren wordt vooral veroorzaakt doordat het aantal dieren in een groep sterk kan variëren.

De hoge aantallen in 2014 en 2015 werden veroorzaakt door honderden ganzen op het braakliggende terrein van Lelystad Zuid en Flevopoort. De in de stad voorkomende parkganzen/hybride ganzen zijn apart geteld, maar lijken soms veel op de Grauwe Gans.

Grote Canadese Gans (*Branta canadensis*)

In totaal zijn in 2018 geen vogels aangetroffen.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Grote Canadese Gans	0	0	8	0	0

Er is slechts eenmaal een groep “Canadezen” in de stadsrand aangetroffen.

Grote Zaagbek (*Mergus merganser*)

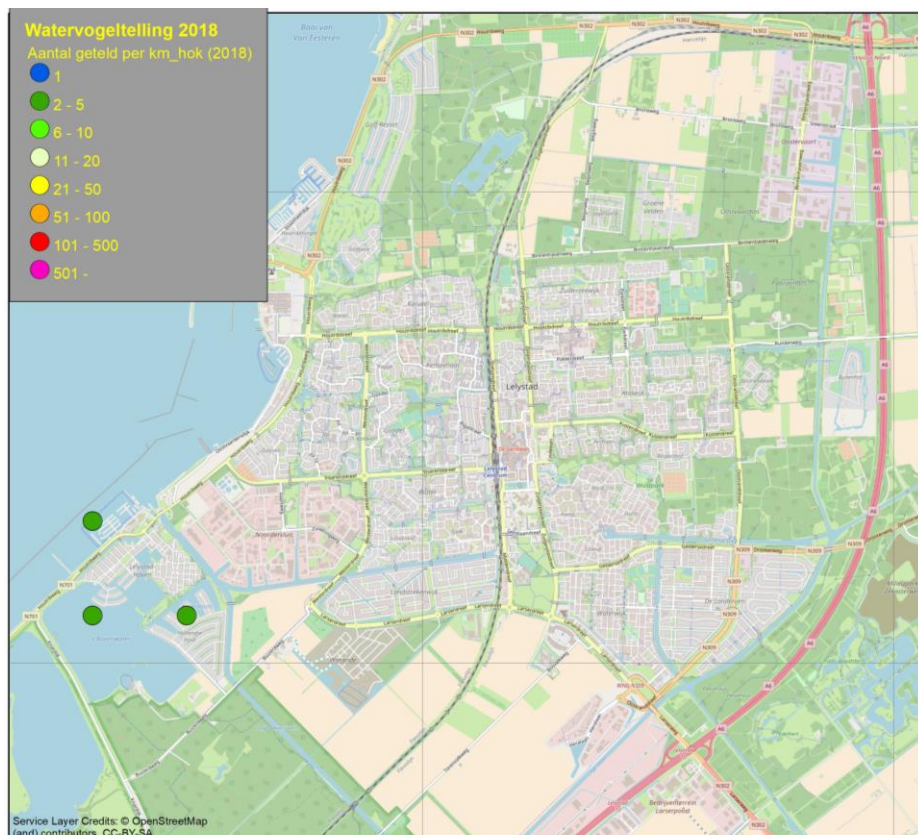
In totaal zijn in 2018 8 vogels in 3 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Grote Zaagbek	4	47	31	20	8

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Grote Zaagbekken per kilometerhok weer.

De Grote Zaagbek komt met streng winters weer vaak dieper de stad in, maar houdt zich doorgaans op aan de stadsranden en plassen. Het is een wintergast van de grote “buitenwateren” (IJssel- en Markermeer).

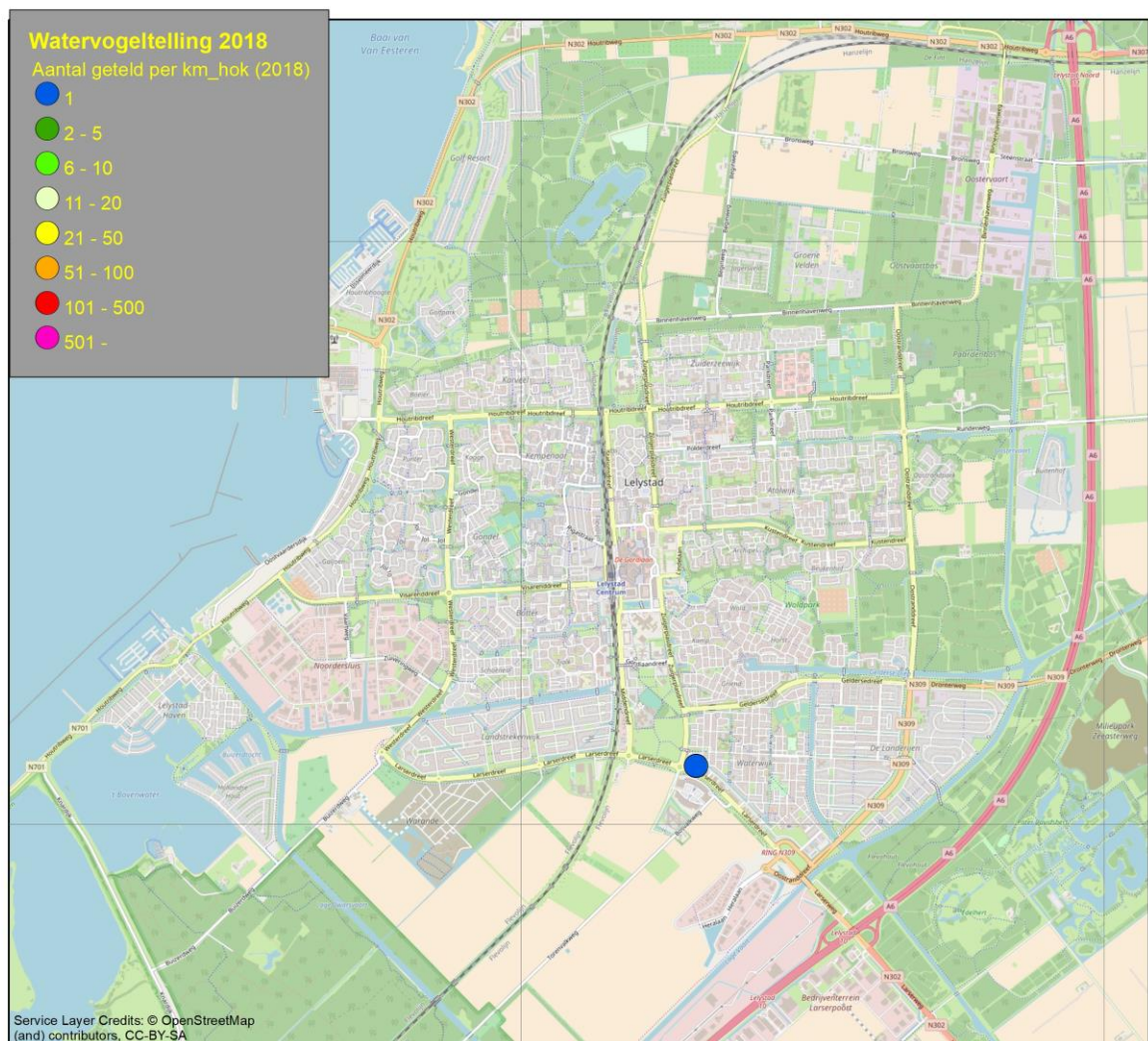
Grote Zilverreiger (*Ardea alba*)

In totaal is in 2018 1 vogel in 1 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Grote Zilverreiger	2	0	1	1	1

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Grote Zilverreigers per kilometerhok weer.

Ijsvogel (*Alcedo atthis*)

In totaal zijn in 2018 2 vogels in 2 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

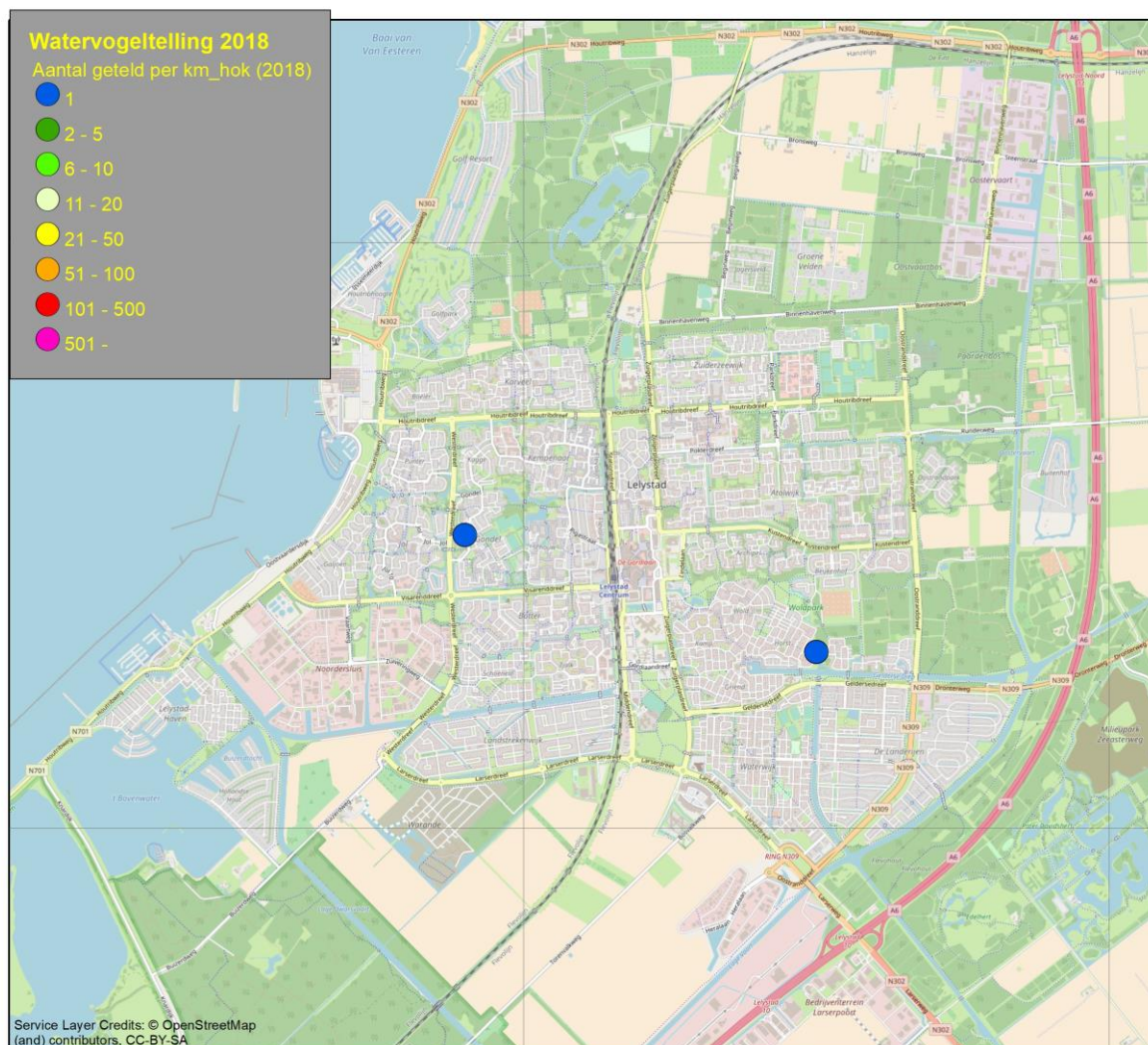
Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Ijsvogel	4	4	6	5	2

Ijsvogels per kilometerhok weer. Ijsvogels zijn erg gevoelig voor vorst, maar zoeken ook de stad op als het hard vriest omdat daar snel wakken te vinden zijn. Hierdoor zijn er eigenlijk elke winter wel ijsvogels in de stad te vinden.

Ook 's zomers worden ijsvogels in de stad gevonden: dit is wel sterk afhankelijk van het broedsucces. In goede jaren zijn er relatief veel in de stad, in slechte jaren zijn er nauwelijks dieren.

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen.

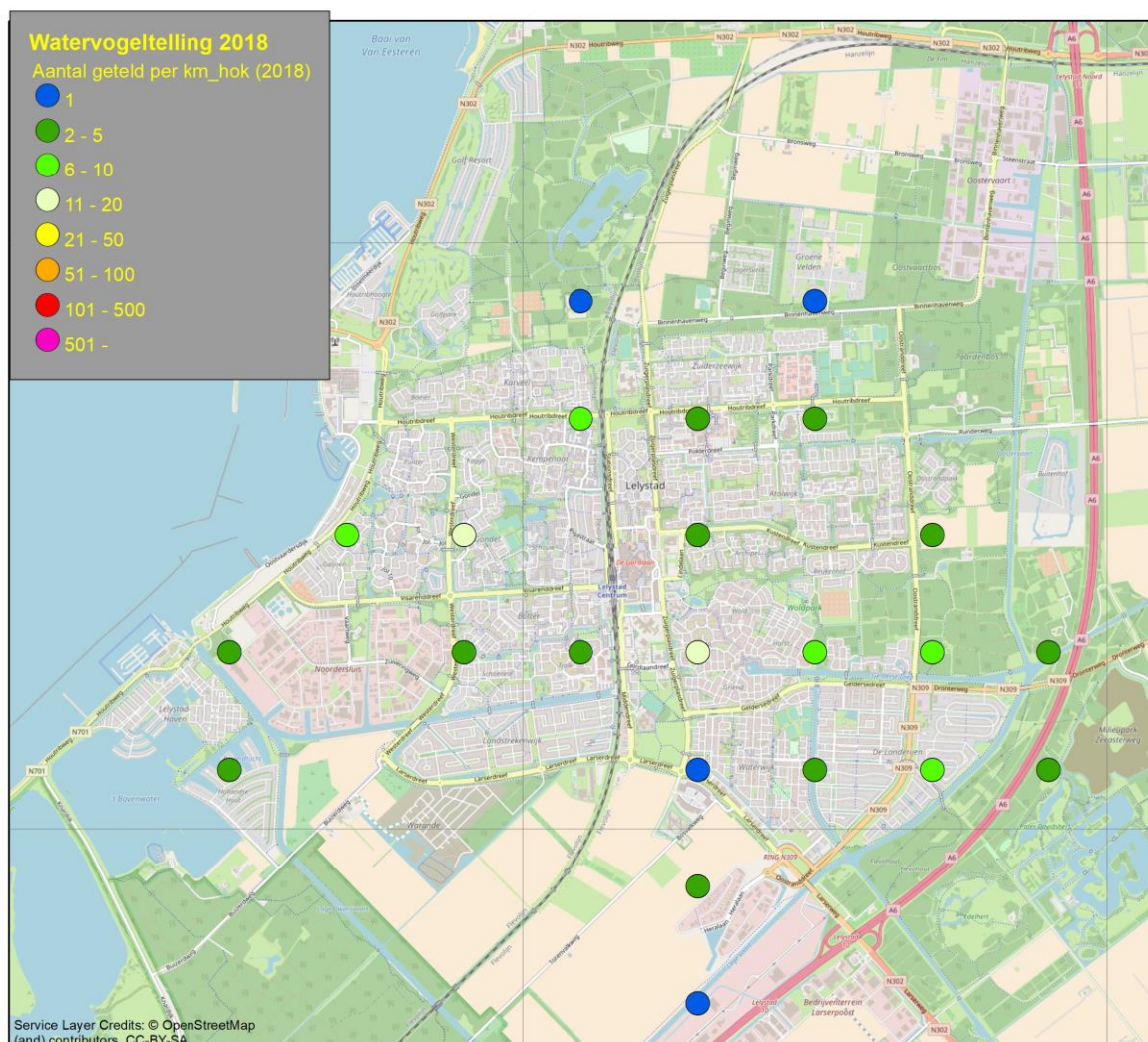
Knobbelzwaan (Cygnus olor)

In totaal zijn in 2018 18 vogels in 23 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Knobbelzwaan	81	97	105	139	103

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Knobbelzwanen per kilometerhok weer. De knobbelzwaan komt daarmee zeer verspreid over de stad voor. Het zijn vooral de volwassen vogels die hun broedterritorium nog/al bezetten. De kaart komt redelijk overeen met de kaart met broedparen.

Kokmeeuw (*Chroicocephalus ridibundus*)

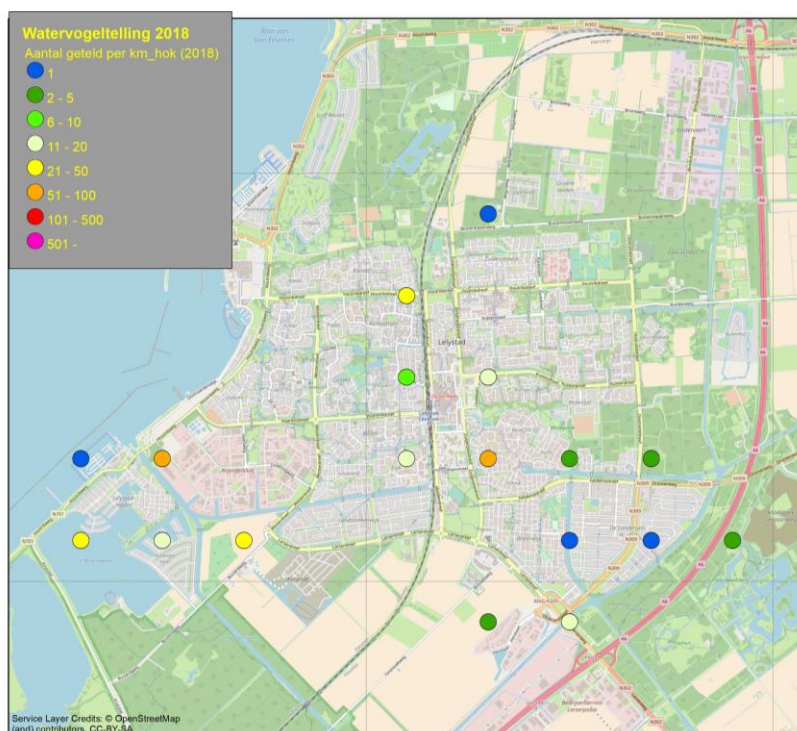
In totaal zijn in 2018 343 vogels in 17 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Kokmeeuw	162	490	499	505	343

Meeuwen zijn niet door alle waarnemers geteld zodat het kaartje meer een weerspiegeling is van de waarnemers die ze genoteerd hebben dan dat het iets zegt over de verspreiding over de stad. Daarnaast foerageren de meeuwen tijdens de telling vaak verder van het water zodat de dieren dan niet meegeteld worden. Bovendien is het aantal dieren in de stad erg afhankelijk van het weer.

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Kokmeeuwen per kilometerhok weer.

Kolgans (*Anser albifrons*)

In totaal is in 2018 1 vogels in 1 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Kolgans	0	0	1	1	1

Krakeend (*Anas strepera*)

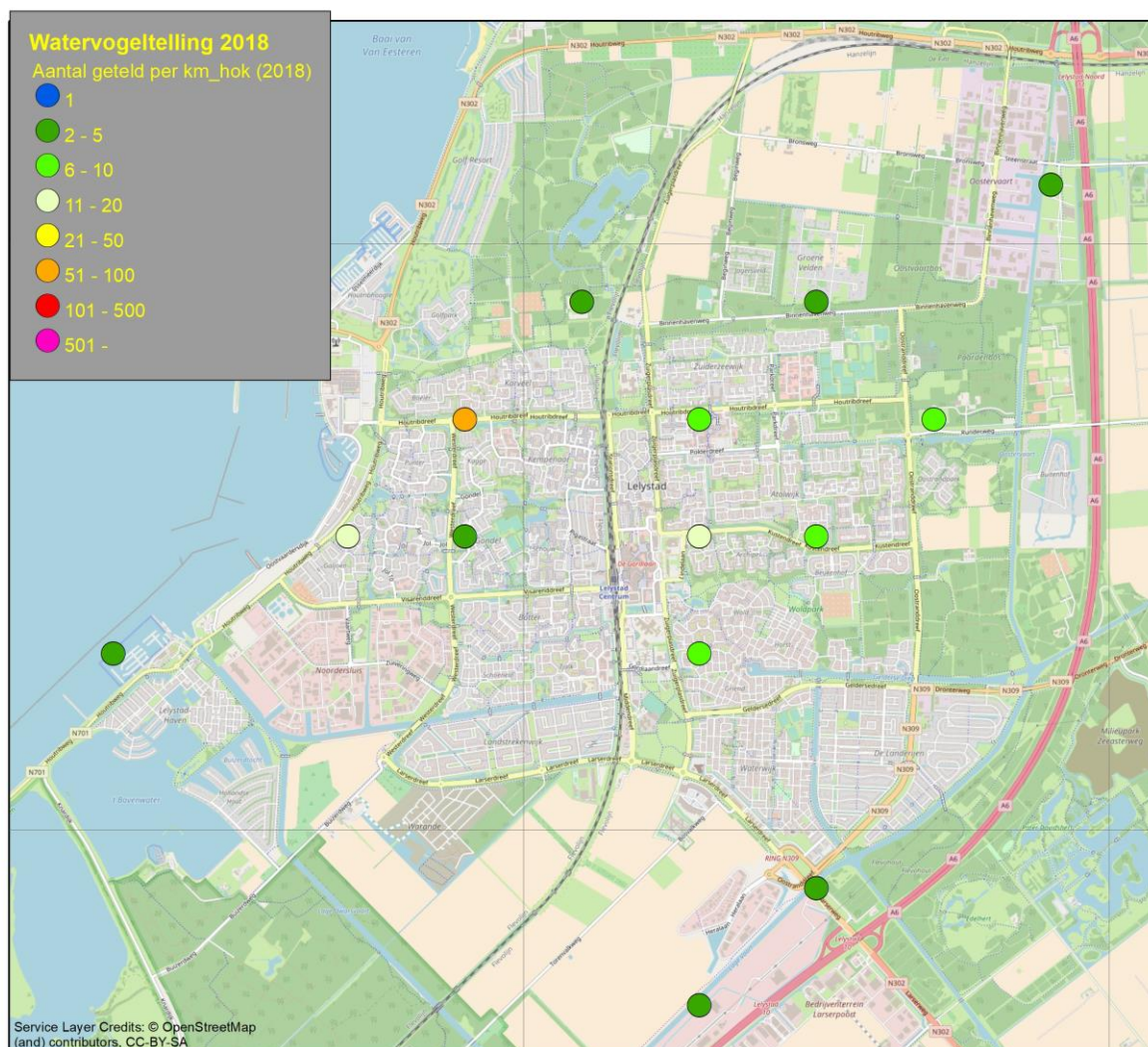
In totaal zijn in 2018 170 vogels in 14 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Krakeend	132	73	174	262	170

De krakeend komt wijdverspreid voor in de stad, vaak in groepen van rond de 10 dieren. Kijkend naar de ontwikkeling van de krakeend in Lelystad over de laatste 20 jaar neemt de soort toe. In het begin van de jaren 90 was de soort erg zeldzaam in de stad: nu een algemene verschijning. De fluctuatie die we in de telling zien kunnen we niet verklaren.

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Krakeenden per kilometerhok weer.

Kuifeend (*Aythya fuligula*)

In totaal zijn in 2018 235 vogels in 21 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

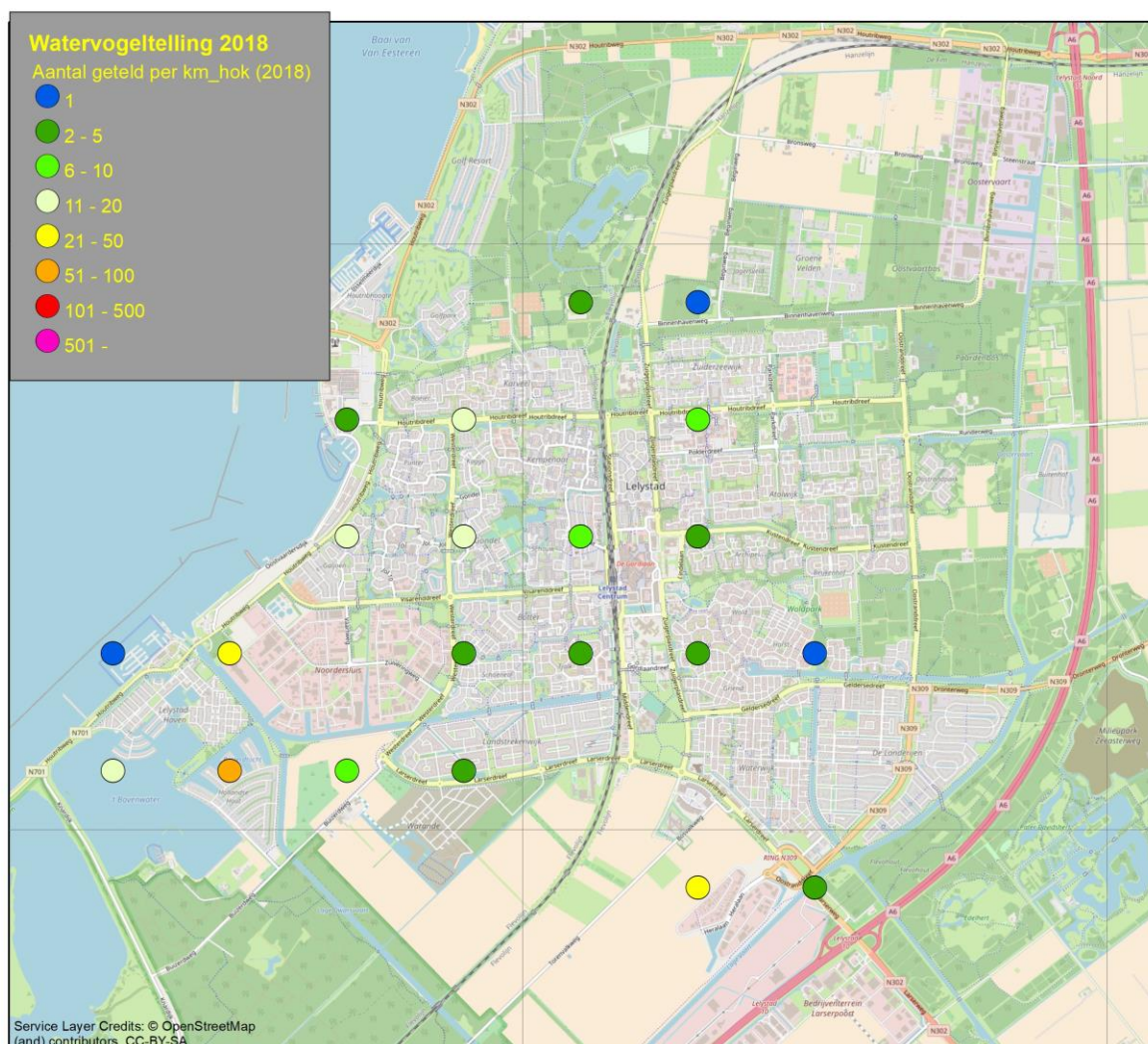
Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Kuifeend	273	279	416	273	235

De kuifeend is een soort die overdag vooral slaapt. Grote wateren in de buurt van het foerageergebied (o.a. Markermeer en IJsselmeer) zijn daarom geliefd. De kustzone en de grote wateren leveren daarom de hoogste aantallen op.

De hoge aantallen in 2016 zijn verklaarbaar door de harde wind voor en tijdens de telling.

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Kuifeenden per kilometerhok weer.

Meerkoet (*Fulica atra*)

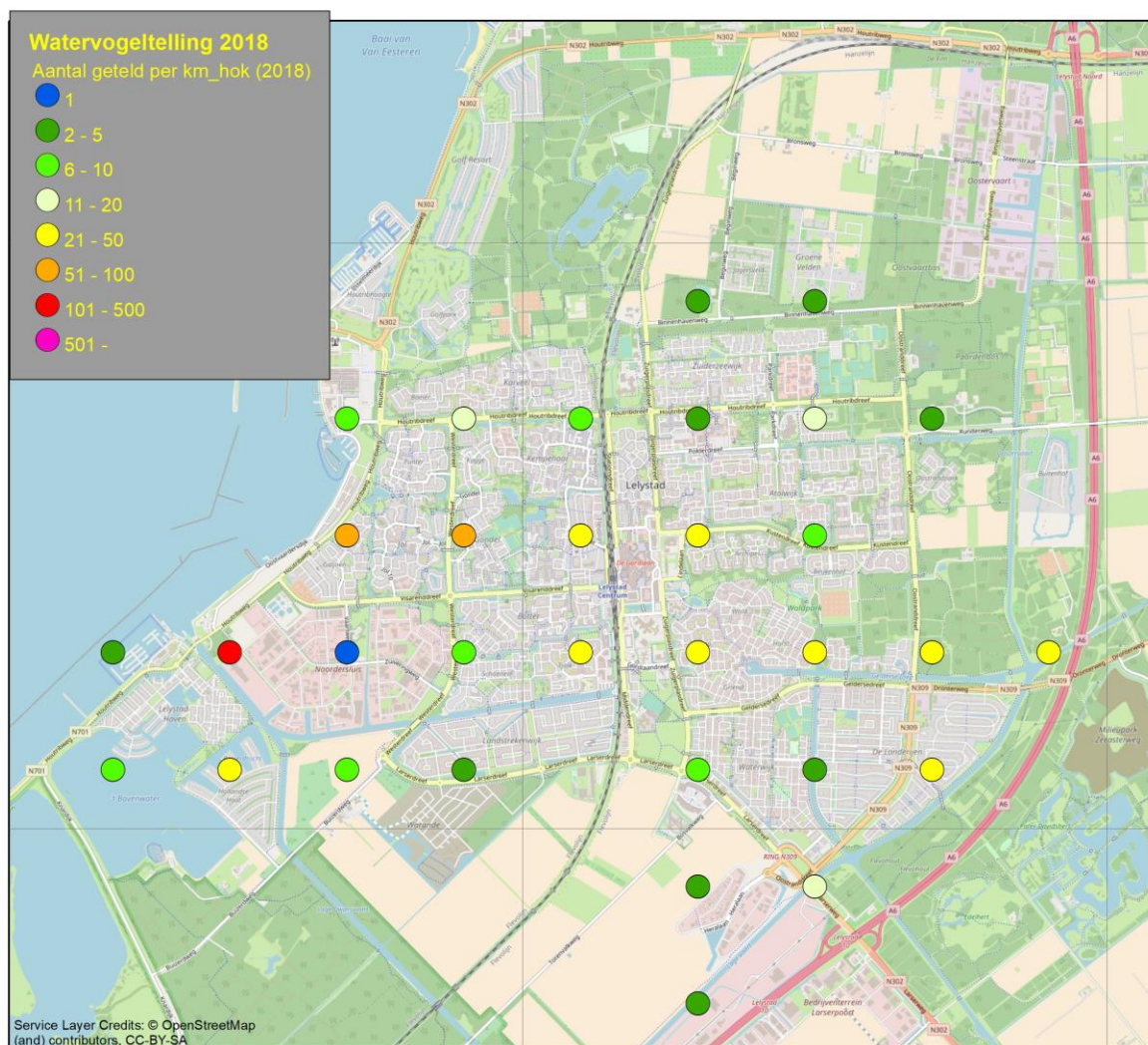
In totaal zijn in 2018 684 vogels in 31 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Meerkoet	932	1264	1031	965	684

De meerkoet zwemt in de winter of in paartjes of juist in grotere groepen in de wat bredere wateren van de stad. Het is een van de algemenere soorten in Lelystad, maar ook een soort die bij vrij kalm winterweer het grotere water preferereert. 2018 was duidelijk vrij kalm zodat de aantallen nog nooit zo laag zijn geweest.

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Meerkoeten per kilometerhok weer.

Nijlgans (*Alopochen aegyptiaca*)

In totaal zijn in 2018 8 vogels gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Nijlgans	2	4	2	8	8

De nijlgans wordt altijd aan de rand van de stad gezien, in de buurt van een akker of grasland.

Nonnetje (*Mergellus albellus*)

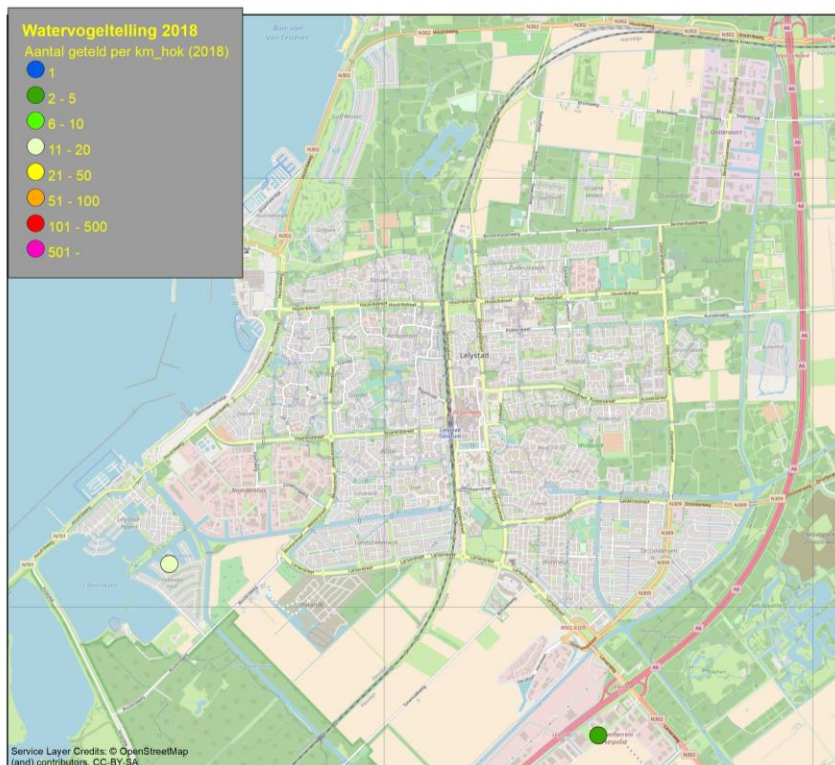
In totaal zijn in 2018 15 vogels in 2 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Nonnetje	11	9	9	2	15

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Nonnetjes per kilometerhok weer.

Nonnetjes zijn geen stadsvogels. Alleen aan de randen van de stad worden ze gezien waar kans op verstoring gering is.

Ooievaar (*Ciconia ciconia*)

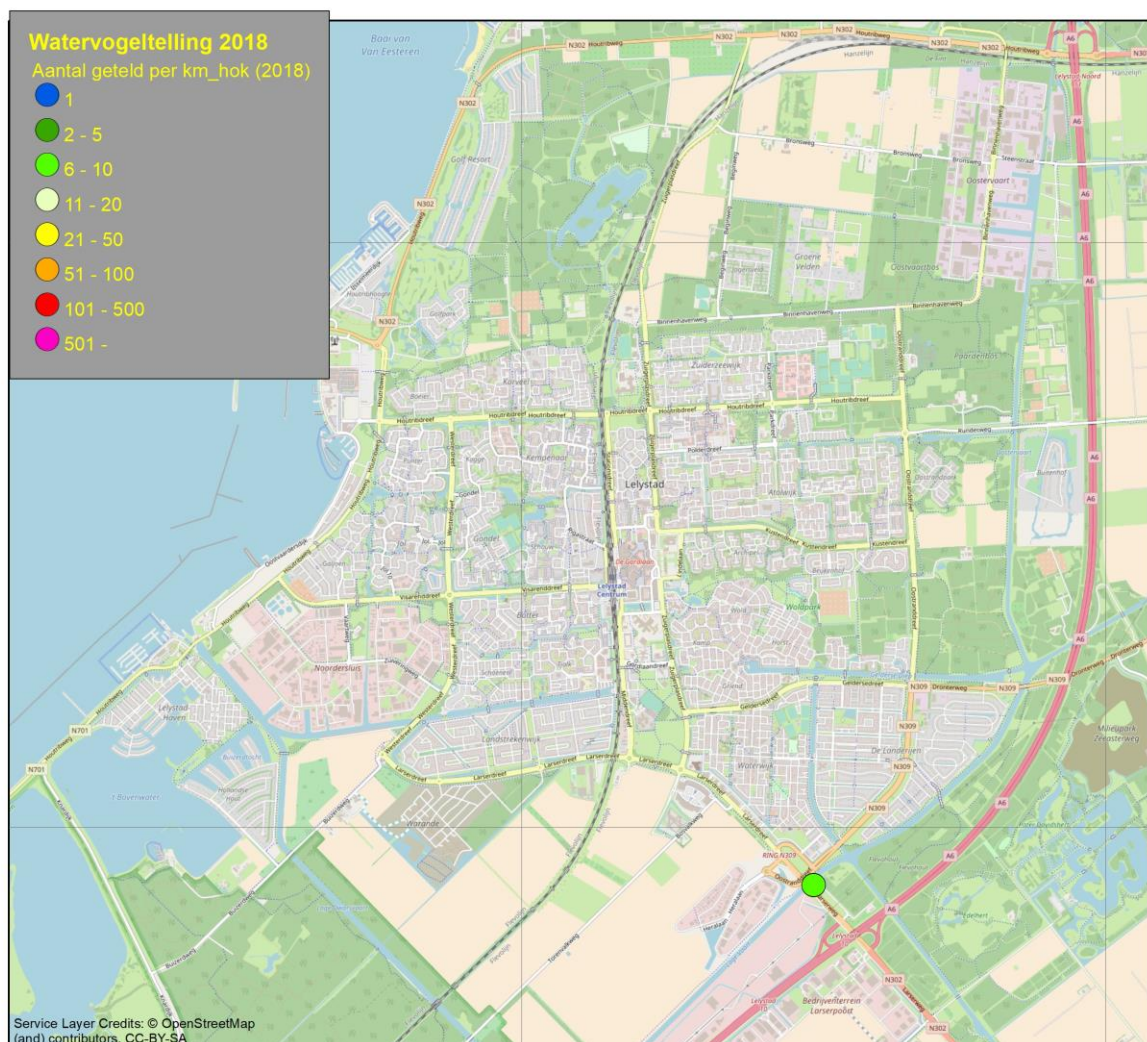
In totaal is in 2018 9 vogels in 1 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Ooievaar	1	0	0	0	9

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Ooievaars per kilometerhok weer.

Het weekend in januari waarin geteld wordt is ook een landelijke teldag voor de ooievaar. Reden om de soort mee te nemen in de telling. Dieren worden eigenlijk in al die jaren alleen bij hun nesten bij de afslag A6 Lelystad gezien.

Parkeend/ hybride eend (*Anas platyrhynchos forma domestica*)

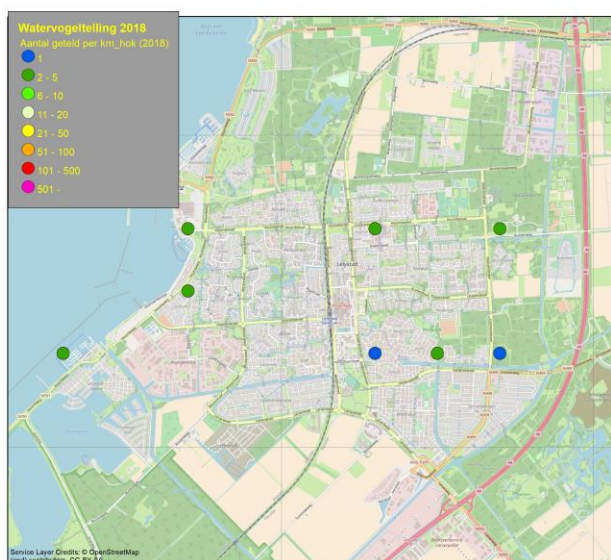
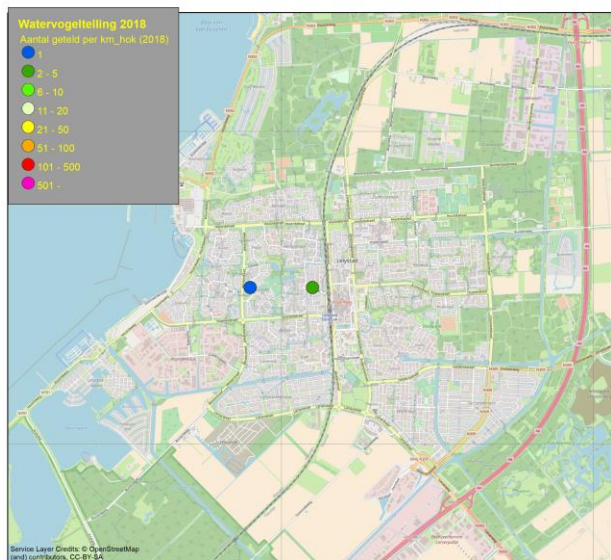
In totaal zijn in 2018 24 vogels in 10 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Parkeend/ hybride eend	48	26	35	39	24

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Parkeenden resp. hybrideeenden per kilometerhok weer.

Conclusie is dat enkele tellers deze soorten (die vaak onder de naam Soepeend worden genoteerd) hebben onderscheiden. Door het soms lastige onderscheid met Wilde Eend hebben enkele andere tellers dit onderscheid niet aangebracht of de soort niet waargenomen.

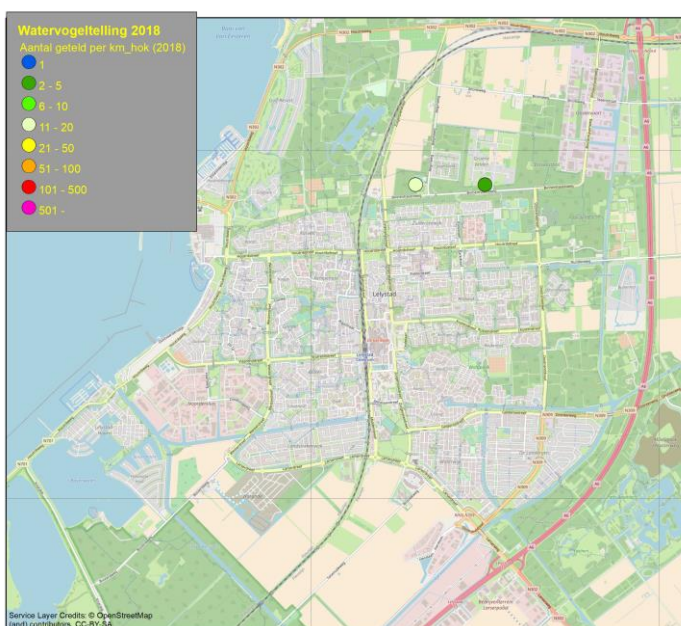
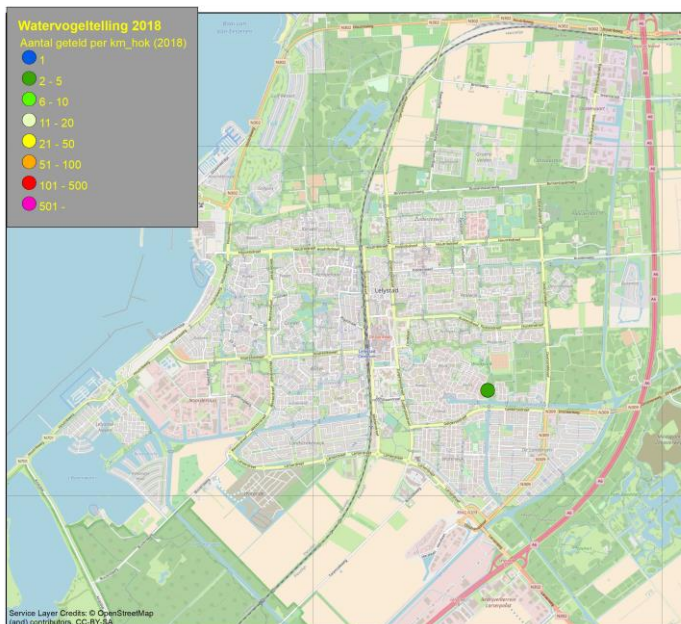
Parkgans/ hybride gans (*Anser anser forma domestica*)

In totaal zijn in 2018 24 vogels in 3 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Parkgans/ hybride gans	9	10	9	19	24

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Parkganzen en hybride ganzen per kilometerhok weer. Twee waarnemers hebben deze soort/soorten waargenomen.

Roerdomp (*Botaurus stellaris*)

Deze soort is in 2018 niet gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Roerdomp	0	0	1	0	0

De ene waarneming is gedaan op industrieterrein Flevopoort op een “braakliggend” stuk grond nabij een rietkraag.

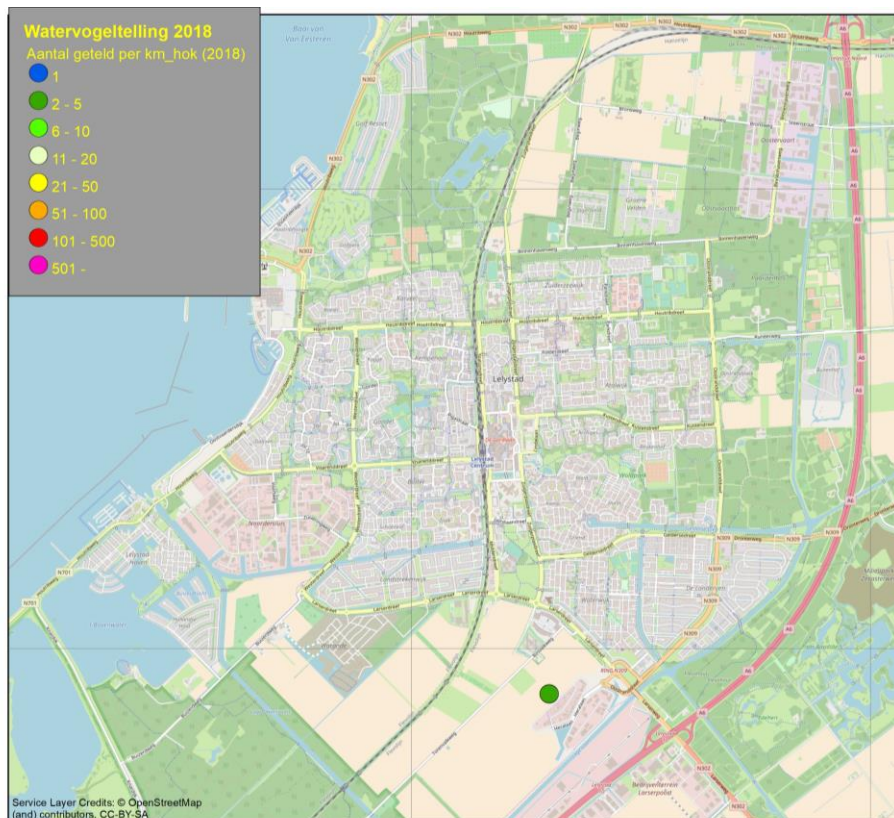
Slobeend (*Spatula clypeata*)

In totaal zijn in 2018 2 vogels in 1 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Slobeend	0	0	0	9	2

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Slobeenden per kilometerhok weer. In twee jaren is een groep(je) waargenomen aan de stadsrand.

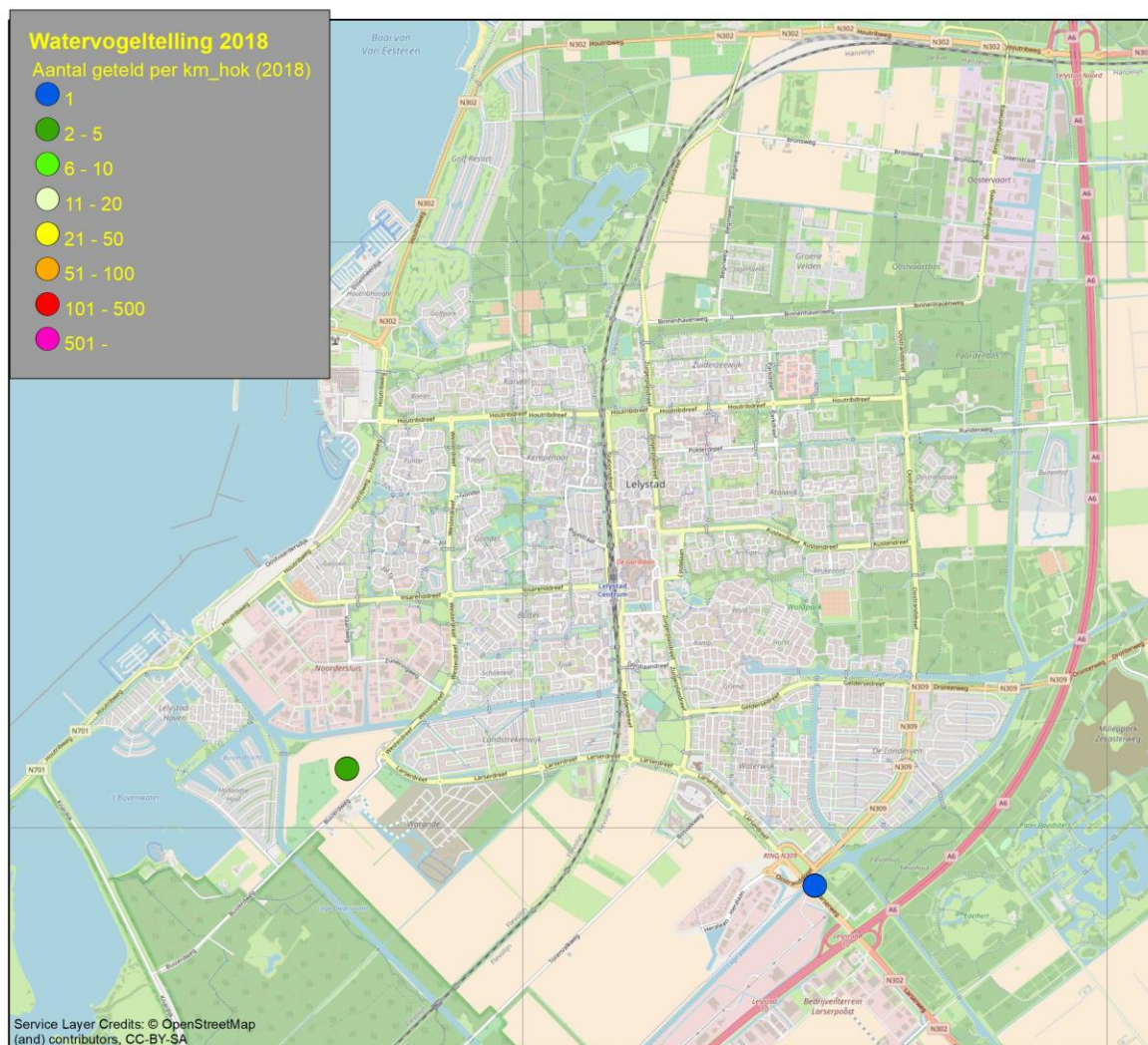
Stormmeeuw (*Larus canus*)

In totaal zijn in 2018 5 vogels in 2 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Stormmeeuw	1	4	2	1	5

Niet alle waarnemers tellen de meeuwen en de meeuwen zitten niet altijd aan de waterkant. Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Stormmeeuwen per kilometerhok weer.

Tafeleend (*Aytya ferina*)

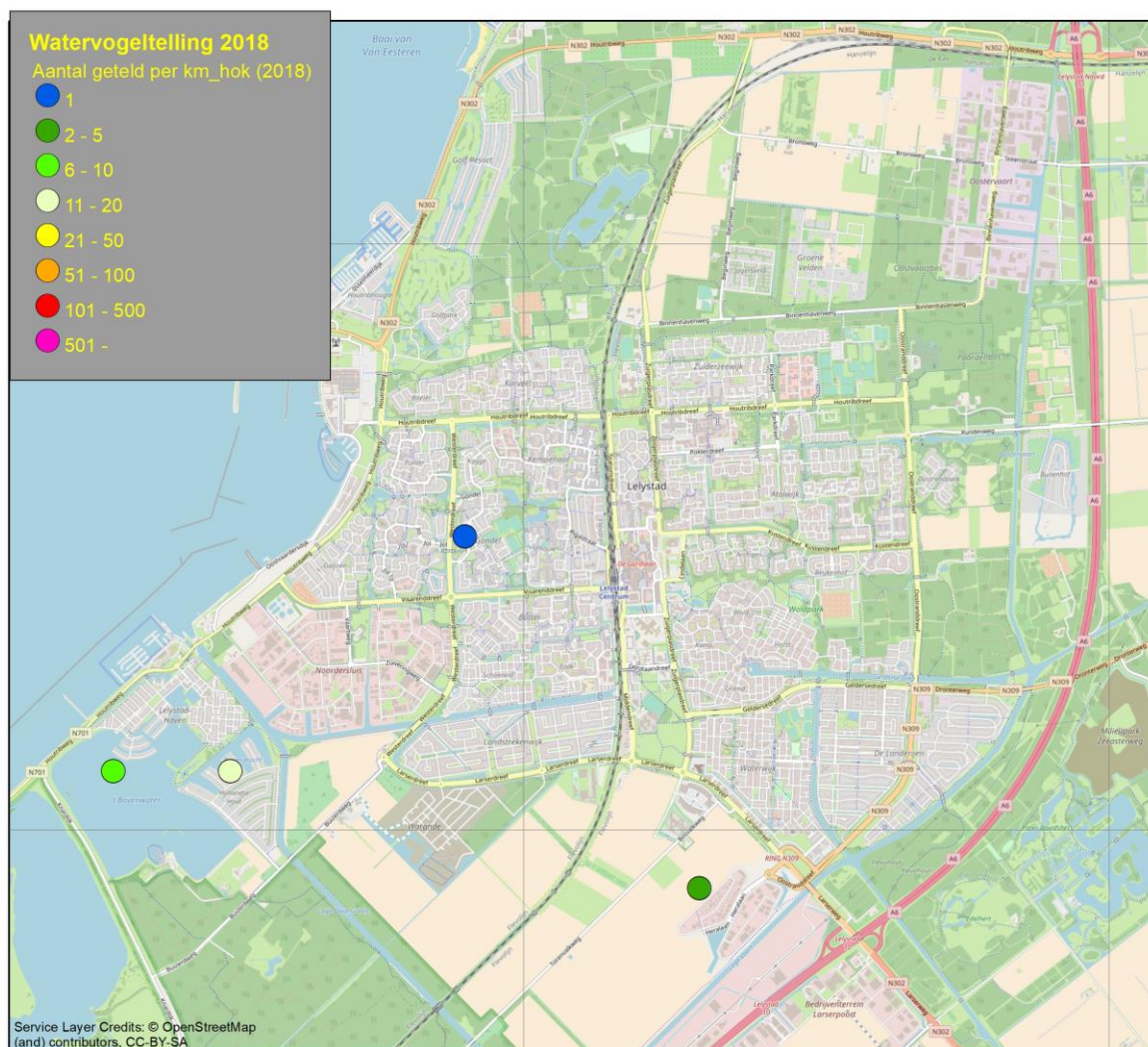
In totaal zijn in 2018 24 vogels in 4 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Tafeleend	14	20	85	9	24

De aantallen variëren per jaar en worden vooral bepaald door het weer. In 2016 was er veel wind zodat veel dieren de stad in trokken.

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Tafeleenden per kilometerhok weer.

Waterhoen (*Gallinula chloropus*)

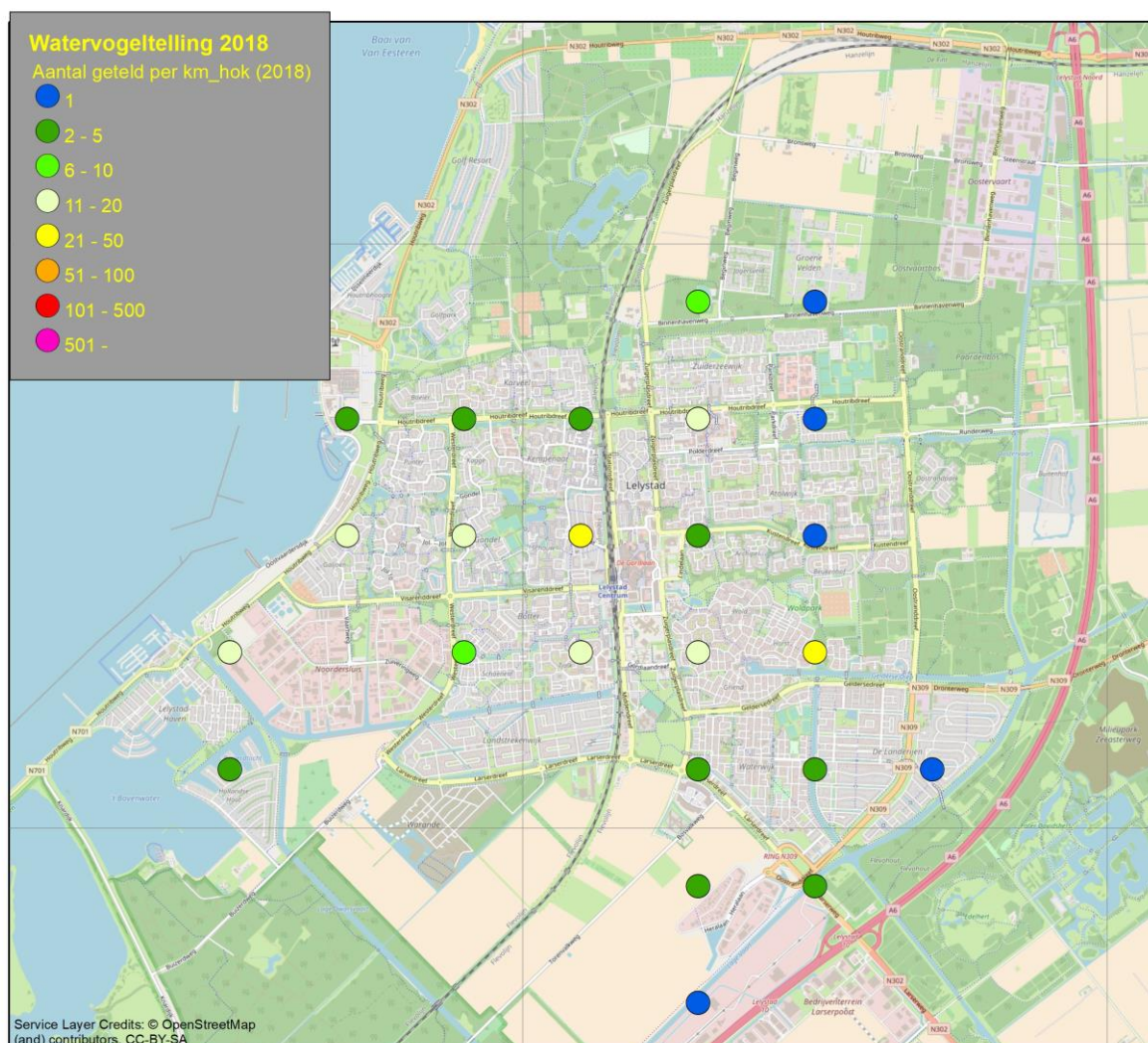
In totaal zijn in 2018 175 vogels in 24 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Waterhoen	99	195	198	240	175

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Waterhoenen per kilometerhok weer.

Waterhoen is een typische stadsvogel. In vergelijking met de watervogeltellingen buiten de bebouwde kom worden er in Lelystad erg veel waterhoentjes geteld. In alle natuurterreinen worden er tijdens de wintertelling in Flevoland slechts tientallen gezien, terwijl in Lelystad zelf ongeveer 200 dieren gevonden worden. In zowel de bredere als smallere watergangen zijn waterhoentjes te vinden. In watergangen waar de oevers gemaaid worden zijn de dieren dan heel erg afhankelijk van de riethorsten die op regelmatige afstanden aan de waterkant gespaard worden.

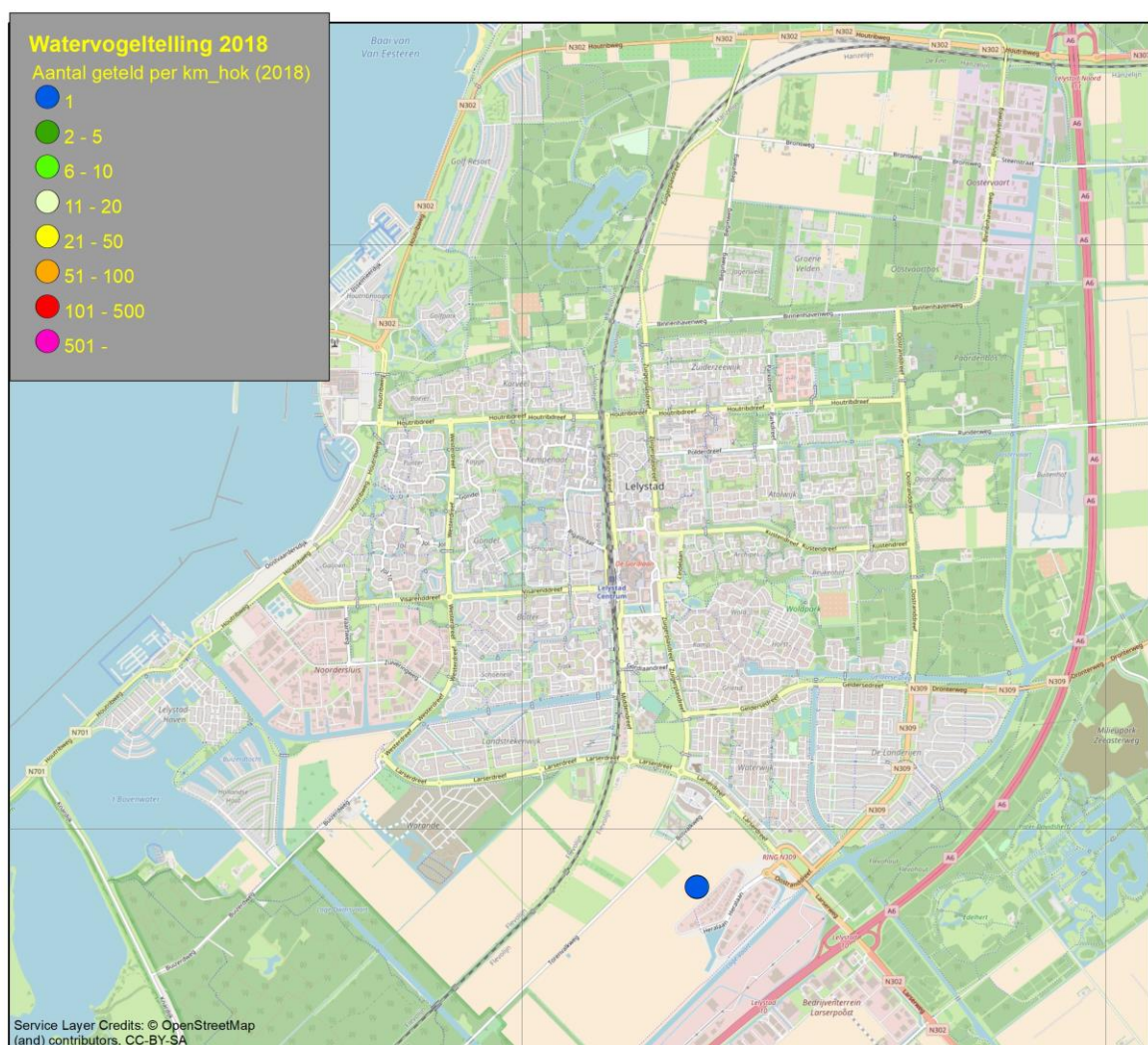
Waterral (Rallus aquaticus)

In totaal is in 2018 1 vogel in 1 van de 46 onderzochte kilometerhokken waargenomen.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Waterral	0	1	0	1	1

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Waterrallen per kilometerhok weer. Het betrof een roepend dier in een brede rietkraag. Hier wordt bijna jaarlijks een dier aangetroffen.

Wilde Eend (*Anas platyrhynchos*)

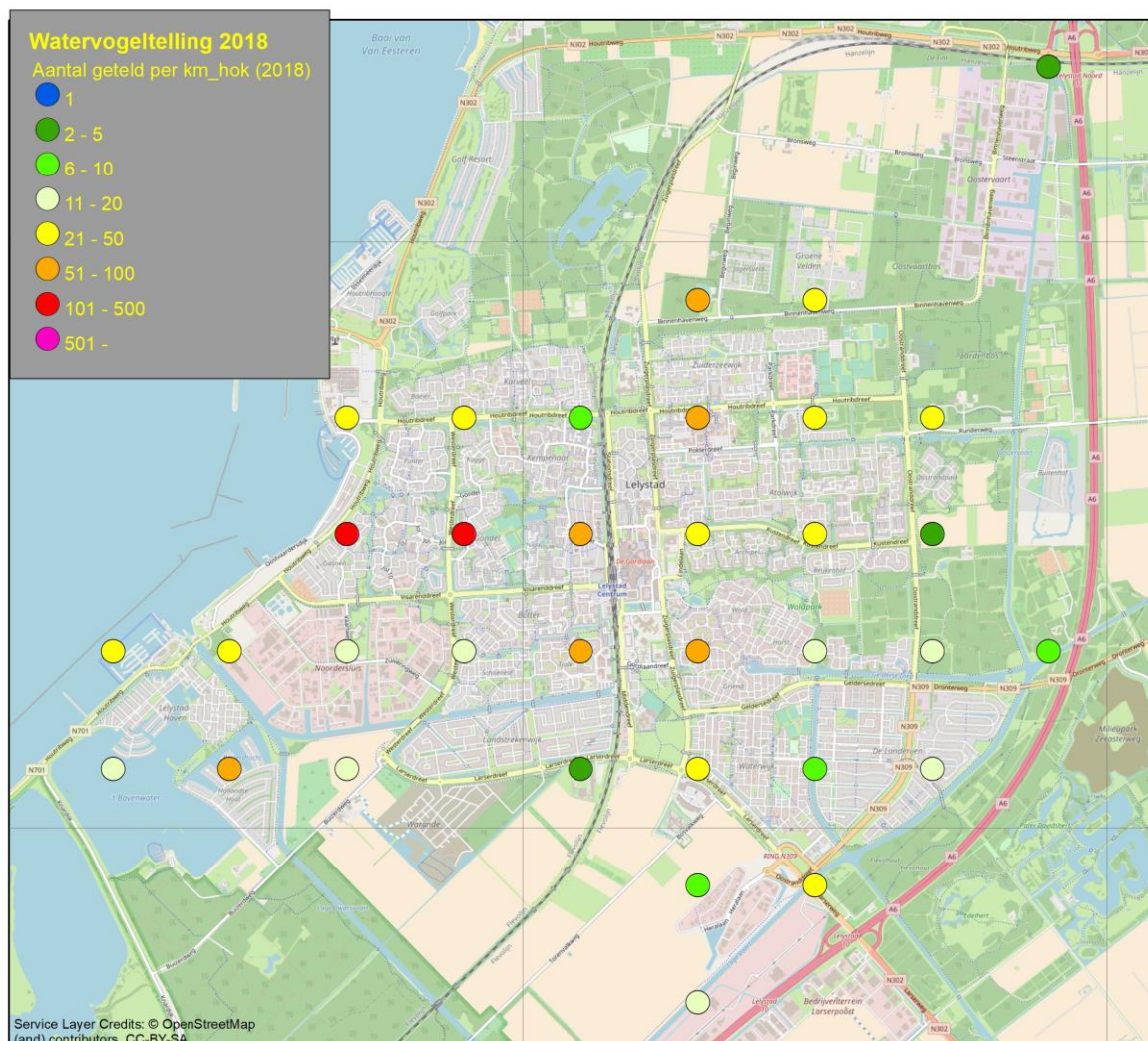
In totaal zijn in 2018 1146 vogels in 34 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Wilde eend	1155	1157	1584	1613	1146

Verreweg de algemeenste watervogel in Lelystad. De aantallen variëren vooral door de weersomstandigheden. In een vrij tamme winter, als in 2018, verblijven de dieren liever buiten de stad.

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen wilde eenden per kilometerhok weer.

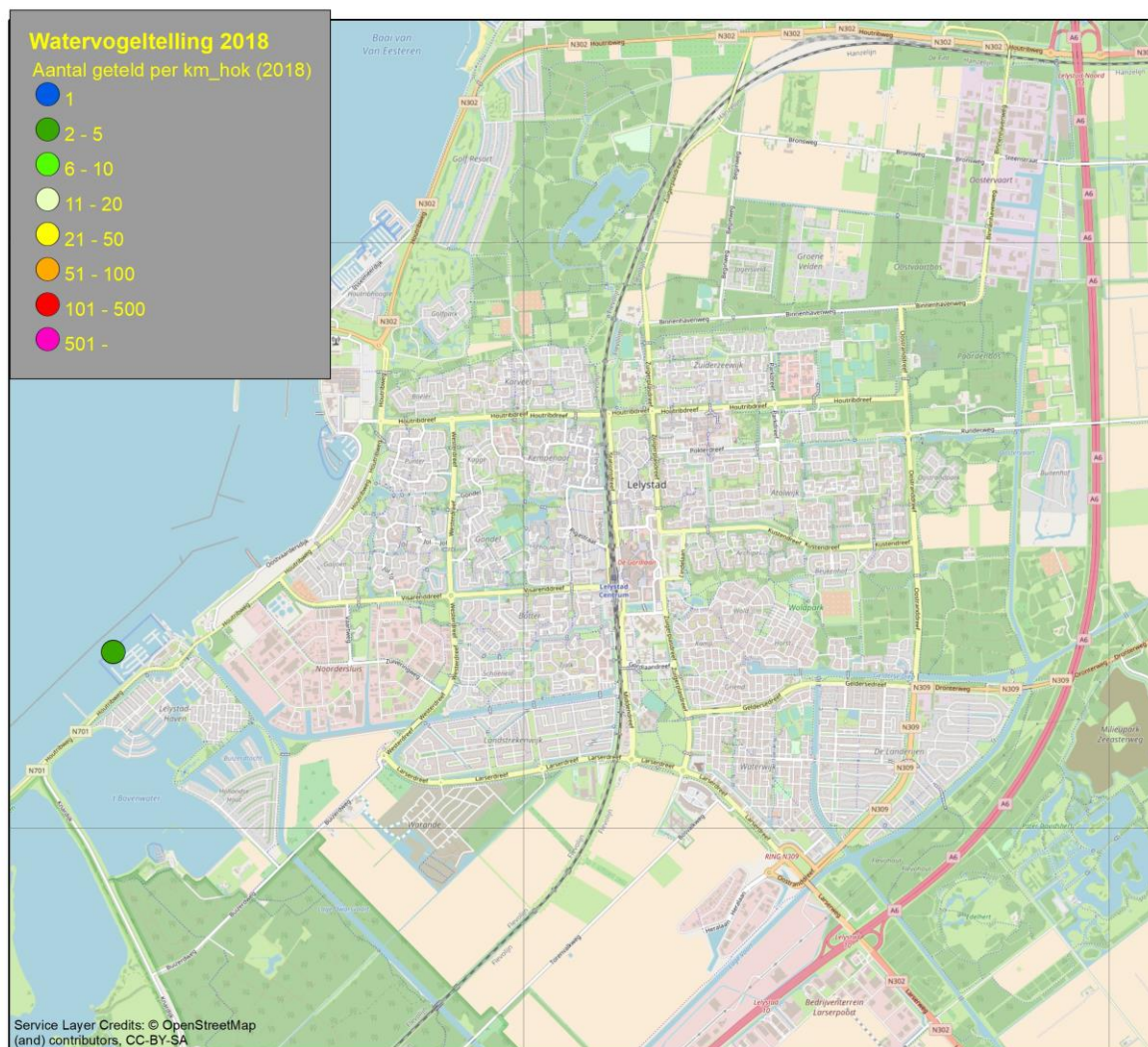
Wilde Zwaan (*Sygnus sygnus*)

In totaal zijn in 2018 3 vogels in 1 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Wilde Zwaan	0	0	0	0	3

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Wilde Zwanen per kilometerhok weer.

Zilvermeeuw (*Larus canus*)

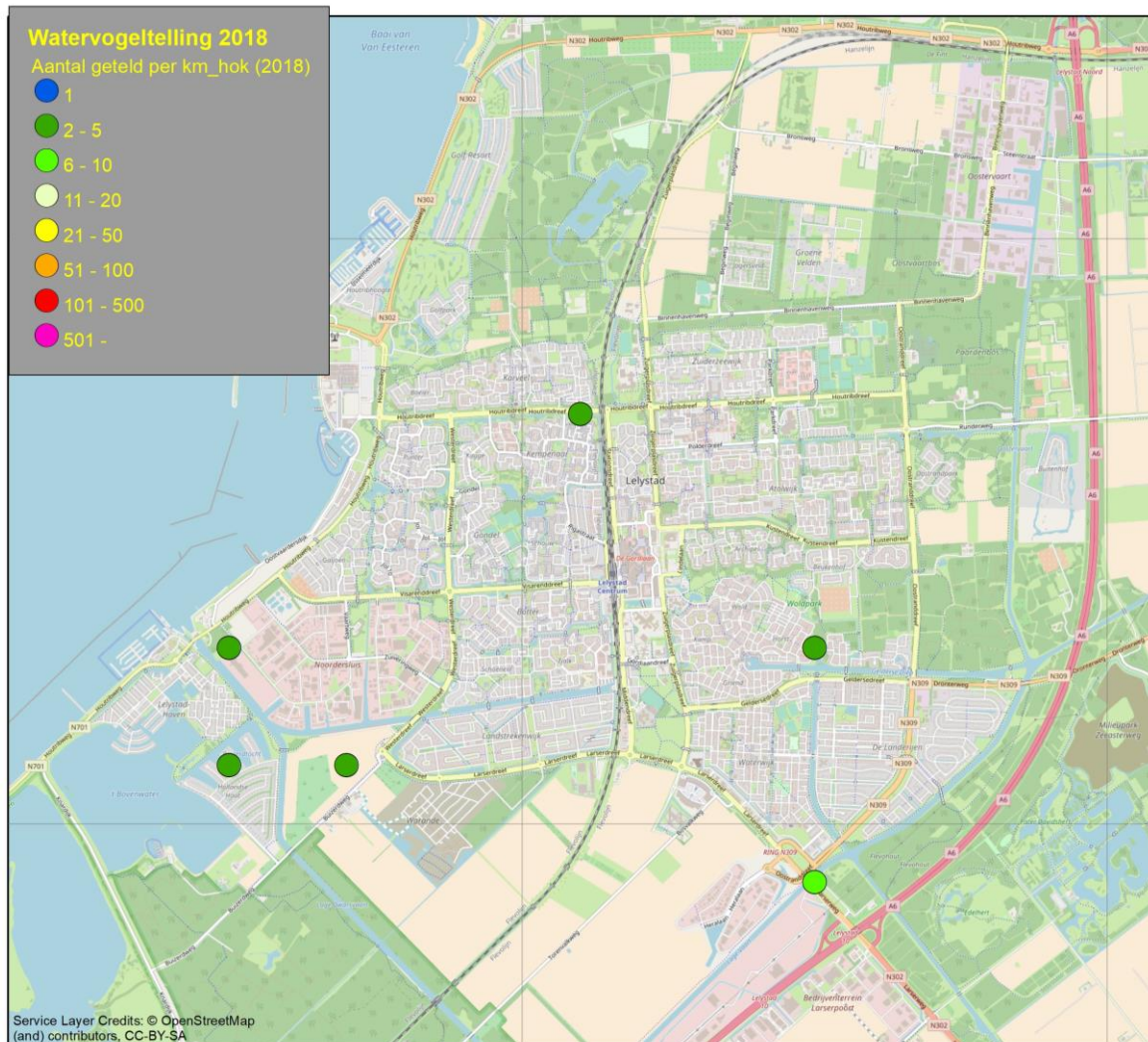
In totaal zijn in 2018 18 vogels in 6 van de 46 onderzochte kilometerhokken gezien.

Het overzicht over 2014-2018:

Jaar:	2014	2015	2016	2017	2018
Zilvermeeuw	3	29	7	15	18

Meeuwen zijn niet door alle waarnemers geteld zodat het kaartje meer een weerspiegeling is van de waarnemers die ze genoteerd hebben dan dat het iets zegt over de verspreiding over de stad. Daarnaast foerageren de meeuwen tijdens de telling vaak verder van het water zodat de dieren dan niet meegeteld worden. Bovendien is het aantal dieren in de stad erg afhankelijk van het weer.

Het kaartje hieronder geeft het aantal waargenomen Zilvermeeuwen per kilometerhok weer.

Zwarte Zwaan (*Cygnus atratus*)

Deze soort is in 2018 niet waargenomen.

Slechts eenmaal (in 2014) is deze soort genoteerd. Het betrof een exemplaar in de Larservaart van de Waterwijk.

Dankwoord

De KNNV wil de gemeente Lelystad hartelijk bedanken voor het beschikbaar stellen van het kaartmateriaal en het drukken van dit rapport. Verder wil zij Landschapsbeheer Flevoland hartelijk bedanken voor het beschikbaar stellen van hun kantoor als verzamelpunt en hun computers voor het invoeren en verwerken van de gegevens.

Mirjam Houweling hartelijk bedankt voor de uitwerking van het Excel-bestand en het maken van de kaarten. Zonder haar hulp was dit rapport niet tot stand gekomen.

Maar uiteraard willen we met name de leden van de KNNV die, vaak al voor de vijfde keer, meewerkten aan de telling hartelijk bedanken. Door hun grote inzet in “weer en wind” was het mogelijk deze telling voor het vijfde jaar op rij te houden!

Verantwoording foto's: de foto's zijn gemaakt door Jeroen Reinhold en Jan Verbraaken.

Bijlage 1 Weeromstandigheden rond de telling

	Tmax	Tmin	neerslag	max windstoot	
14-1-2018	4.0 °C	1.7 °C	0.0 mm	24.1 km/u	
13-1-2018	5.9 °C	3.3 °C	0.0 mm	24.1 km/u	
12-1-2018	4.7 °C	3.9 °C	0.2 mm	16.1 km/u	
11-1-2018	4.5 °C	4.5 °C	0.0 mm	9.7 km/u	
10-1-2018	7.2 °C	4.9 °C	0.6 mm	16.1 km/u	
9-1-2018	5.3 °C	-0.1 °C	0.0 mm	24.1 km/u	
8-1-2018	3.0 °C	-1.3 °C	0.0 mm	45.1 km/u	
7-1-2018	-0.3 °C	-0.3 °C	0.0 mm	25.7 km/u	
15-1-2017	3.6 °C	1.6 °C	0.0 mm	0.0 km/u	
14-1-2017	5.3 °C	1.2 °C	2.8 mm	11.9 km/u	
13-1-2017	5.8 °C	0.6 °C	5.2 mm	20.5 km/u	
12-1-2017	6.0 °C	0.7 °C	7.4 mm	10.1 km/u	
11-1-2017	7.7 °C	5.7 °C	0.4 mm	32.4 km/u	
10-1-2017	6.2 °C	3.7 °C	3.0 mm	15.5 km/u	
9-1-2017	5.9 °C	3.9 °C	1.2 mm	11.9 km/u	
8-1-2017	5.7 °C	3.5 °C	0.2 mm	0.0 km/u	
7-1-2017	4.1 °C	-1.7 °C	4.0 mm	10.1 km/u	
14-1-2016	4.8 °C	1.2 °C	12.6 mm	51.5 km/u	
13-1-2016	6.1 °C	2.9 °C	1.2 mm	30.6 km/u	
12-1-2016	6.9 °C	5.0 °C	4.6 mm	32.0 km/u	
11-1-2016	6.4 °C	3.1 °C	1.4 mm	27.4 km/u	
10-1-2016	8.2 °C	5.3 °C	0.2 mm	43.6 km/u	
9-1-2016	7.6 °C	2.2 °C	0.2 mm	30.6 km/u	
8-1-2016	7.6 °C	3.8 °C	0.0 mm	33.8 km/u	
7-1-2016	6.9 °C	-1.0 °C	8.6 mm	50.0 km/u	
14-1-2015	6.3 °C	2.8 °C	3.2 mm	53.3 km/u	
13-1-2015	9.8 °C	5.9 °C	8.4 mm	53.3 km/u	
12-1-2015	9.3 °C	6.9 °C	2.4 mm	56.2 km/u	
11-1-2015	7.2 °C	4.3 °C	2.4 mm	65.9 km/u	
10-1-2015	10.8 °C	5.8 °C	1.4 mm	75.6 km/u	
9-1-2015	10.2 °C	5.7 °C	3.8 mm	54.7 km/u	
8-1-2015	7.8 °C	3.8 °C	8.2 mm	45.0 km/u	
7-1-2015	6.4 °C	3.2 °C	0.0 mm	40.3 km/u	
15-1-2014	6.1 °C	3.1 °C	5.4 mm	30.6 km/u	
14-1-2014	7.8 °C	3.7 °C	0.2 mm	30.6 km/u	
13-1-2014	8.8 °C	1.7 °C	0.2 mm	38.5 km/u	
12-1-2014	6.8 °C	1.8 °C	0.0 mm	32.0 km/u	
11-1-2014	6.8 °C	5.7 °C	0.0 mm	35.3 km/u	
6 tot 10-1-2014	***	***	***	***	Geen data ontvangen

